

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

IX. ÉVFOLYAM, 205. SZÁM.

DEBRECEN, 1932 SZEPTEMBER 13. KEDD.

ARA: 10 FILLER

Nyílt konfliktus a német birodalmi gyűlés és a kormány között

A birodalmi gyűlés óriási többséggel bizalmatlanságot szavazott a Papen-kormánynak és elvetette a szükségrendeleteket -- Szavazás közben Papen kancellár át akarta adni Hindenburg feloszlató rendeletét, az elnök nem vette át

A feloszlatás ennek dacára érvényes

Berlin, szept. 12. Az új birodalmi gyűlés második ülése történelmi jelentőségű nappá vált. Az ülés eredménye olyan alkotmányjogi konfliktus, amelynek jelentősége még nem tekinthető át. A birodalmi kormány és a birodalmi gyűlés ellenében került egymással, bizalmatlanságot szavaztak a Papen-kormánynak és a parlament elnöke nem is adta meg a szót Papen kancellárnak, ki át akarta nyújtani Hindenburg elnök feloszlató rendeletét.

A PELDATLAN LEFOLYÁSÚ GYŰLÉS.

A birodalmi gyűlés hétfői ülésén zsúfolásig megteltek a karzatok. A nemzeti szociálista képviselők közül csak kevesen jelentek meg egyenruhában. Goehring birodalmi elnök 3 órakor nyitotta meg az ülést.

A napirendhez szólva Zörgler, kommunista képviselő megindokolta a napirend módosítására vonatkozó indítványát. A kommunisták indítványozták, hogy tüzzék napirendre a szükségrendeletek felfüggesztéséről és a kormány elleni bizalmatlanságról szóló javaslatokat. Ha elhanyagolják ezt az indítványt, akkor a kommunisták azt indítványozták, hogy haladéktalanul még mára egy újabb ülést hívjanak össze.

Loebe szociáldemokrata képviselő indítványozza, hogy a mai ülés napi

rendjének 2. pontjával tüzzék ki a szükségrendeletek felfüggesztésére irányuló szociáldemokrata javaslat tárgyalását.

Goehring elnök kérdezi, van-e ellenvetés a kommunista javaslat ellen. Egyik oldalon sem emelnek ellenvetést. Erre a váratlan fordulatra mozgás támadt, mert ez annyit jelent, hogy a birodalmi gyűlés elhatározza, hogy azonnal szavaz a szükségrendeletek és a bizalmatlansági indítvány felett.

Erick, nemzeti szociálista képviselő indítványozza, hogy az ülést fél órára függeszék fel.

Az ülést 3.46 órakor nyitotta meg újból Goehring elnök. Megállapította, hogy nem történt ellenvetés a napirend megváltoztatására irányuló indítvány ellen. A birodalmi gyűlés megkezdte a szavazást — a szükségrendeletek felfüggesztésére irányuló javaslatról.

Papen birodalmi kancellár, aki kezében tartotta azt a vörös irattáskát, melyben a birodalmi gyűlést feloszlató rendelet van, szólásra jelentkezett. Goehring elnök elutasította a kancellár jelentkezését, azzal az indoklással, hogy a Ház már megkezdte a szavazást. Erre Papen birodalmi kancellár a vörös irattáskából egy ívet vett elő, amelyben a birodalmi gyűlést feloszlató rende-

let volt és azt át akarta nyújtani az elnöknek. Az elnök azonban nem vette át az iratot. A kormány tagjai ekkor elhagyták az üléstermet.

Az elnök még közölte, hogy szavazni fognak a kormány ellen benyújtott valamennyi bizalmatlansági indítványról. A névszerinti szavazásnál a német nemzetiek nemmel szavaztak. Goehring elnök kihirdeti a névszerinti szavazás eredményét.

Összesen 550 szavazólapot adtak be, 5 név tartózkodott a szavazástól, 32 szavazólapon nem szó állott, 513 lapon igennel szavaztak.

Ezzel a bizalmatlansági indítványt és a szükségrendeletek felfüggesztésére vonatkozó indítványt elfogadták.

Goehring elnök ezután indítványozza, hogy holnap tartsanak újabb ülést azzal a napirenddel, amelyet a pártelnökök tanácsa állapít meg.

A birodalmi elnöknek a birodalmi gyűlés feloszlatásáról szóló rendelete így hangzik:

A birodalmi alkotmány 25. szakaszának alapján feloszlatom a birodalmi gyűlést, mert az a veszély áll fenn, hogy a birodalmi gyűlés ez évi szeptember 4-iki szükségrendelet felfüggesztését követeli. Hindenburg birodalmi elnök, Papen birodalmi

kancellár, Gall báró birodalmi belügyminiszter.

Közvetlenül a birodalmi gyűlés után sajtóértekezlet volt, amelyen a kormány a birodalmi gyűlésen hirtelen bekövetkezett eseményeket ismertette.

A BIRODALMI GYŰLÉS ÚJRA VALÓ ÖSSZEHÍVÁSÁNAK TERVÉT ELEJTETTÉK.

Berlin, szept. 12. A birodalmi gyűlés ülése után Goehring elnöknel megbeszélés volt a nemzeti szociálisták és a centrum képviselői között. A centrum képviselői kifejezésre juttatták, hogy a birodalmi gyűlés feloszlatása jogérvényességének tekintetében semmiféle kétség nem állhat fenn. E megbeszélés eredményeként a pártelnökök tanácsának ülést lefújták és a birodalmi gyűlés újabb összeülését tervezni elejtették. Az elnök fenntartotta magának a jogot, hogy a közjogi vitás kérdések tisztázását jogászokra bizza.

GOEHRING LEVÉLBEN TUDATJA HINDENBURGGAL, HOGY A KORMÁNY MEGBUKOTT.

Berlin, szept. 12. Goehring, a birodalmi gyűlés elnöke délután fogadta a sajtó képviselőit.

A francia katonai attasé autókarambolja Debrecenben

A francia autó elejét teljesen benyomta a villamos.

(A képek vitéz dr. Roncsik Jenő tűzoltóőroncsnok felvételei.)

A karambol ereje kivágta a villamost a sínekből.

— Felfogásom szerint és a birodalmi gyűlés többségének felfogása szerint — jelentette ki az elnök — én már megkezdtem a szavazást, amikor a birodalmi kancellár szót kért. Az alkotmány értelmében köteles vagyok a birodalmi kormánynak mindenkor megadni a szót, de nem akkor, amikor egy másik szónok beszél, vagy amikor a szavazás folyamatban van.

Göhring a birodalmi elnökhöz levelet intézett, amelyben tudatja, — hogy a birodalmi kormány megbukott.

PAPEN: EBBEN A PILLANATBAN A BIRODALMI GYŰLÉS FEL VAN OSZLATVA.

Berlin, szept. 12. Pápen birodalmi kancellár a birodalmi gyűlés elnökéhez a következő levelet intézte: „Megállapítom, hogy Ön a birodalmi alkotmány 23. cikkelyével elmentésben vonakodott nekem a birodalmi gyűlés mai ülésén a szót megadni. Ezzel Ön arra kényszerített engem, hogy a birodalmi elnök ur felosztató kéziratát átnyújtsam — anélkül, hogy felolvashattam volna. Ebben a pillanatban a birodalmi gyűlés fel van oszlatva. A felosztott birodalmi gyűlés minden további tárgyalása és határozathozatala megszegése volna a birodalmi alkotmánynak.

Papen drámai rádió szövege

Berlin, szept. 12. Este félnyolckor Pápen birodalmi kancellár rádió útján ismertette a kormány programját. Beszédét valamennyi német adóállomás közvetítette.

— Német honfitársaim — mondotta a birodalmi kancellár — ma rádión keresztül beszélek a német néphez, mert az imént felosztott birodalmi gyűlés még azt sem tartotta szükségesnek, hogy meghallgassa a birodalmi kormány nyilatkozatát a kormányprogramról.

A kancellár ezután ismertette a birodalmi ülés mai ülésén történteket és hangoztatta, hogy abban a pillanatban, amikor a birodalmi gyűlés elnökének átnyújtotta a birodalmi elnök felosztató kéziratát, alkotmány szerint a birodalmi gyűlést felosztottnak kell tekinteni. — Oroszországból idevándorolt kommunista Zetkin Klára beszédét a birodalmi gyűlés dühöt hallgatta meg, de a nemzeti kormány nyilatkozatát nem akarta meghallgatni a német népképviselőket.

Pápen kancellár ezután szólott. Németország egyenjogúságának kérdéséről és a munkanélküliség problémáiról, majd szavait így fejezte be:

A német népet nem szabad az államkormányzásában állandó változásokkal nyugtalanítani. A cél az állandó állami tekintély és a tekintélyt igazi demokráciával kell egybekapcsolni, ez csak olyan helyzetből történhet, amely alkotmányos úton hivatott a kormányalakításra, ez pedig a birodalmi elnök. Az volt a szándékom, hogy a német népek a Ház emelvényéről hívjam fel az utolsó órában a képviselőket, tegyék lehetővé a nemzeti kormánynak a program megvalósítását. A népképviselő megakadályozott ebben s ezért innen kiáltom oda az országnak: Hindenburg van Németországtól!

A FRANCIA KORMÁNY VÁLASZA A NÉMET KÖVETELÉSEKRE.

Páris, szept. 18. Hétfőn este hozták nyilvánosságra a francia kormány választását a katonai követelésekre vonatkozó német emlékirat tárgyában. A válaszban a francia kormány utal arra, hogy Németország kívánalmait a békeszerződés módosítását jelentik, ez pedig nem történhetik meg egyoldalúan. Franciaország fenntartja a jogát, hogy szükség esetén a Népszövetség előtt fejtsen ki ezeket az okokat, amelyek miatt nem járhat hozzá Németország újabb fegyverkezéséhez.

Autó és villamoskarambol zavarta meg de Vienne gróf francia követ és társaságának debreceni kirándulását

Utban a Hortobágy felé a Bösörményi ut keresztezésénél Senneville katonai attasé autója összeütközött a villamossal és az attasé felesége a homlokán könnyebben megsérült

Előkelő vendégei voltak vasárnap és hétfőn Debrecennek, a Budapesti tartózkodó diplomaták egy előkelő társasága jött le Debrecenbe, hogy a város nevezetességeit megtekintsék és kiránduljanak a híres magyar pusztára, a Hortobágyra. A szépen induló és kellemes kirándulást azonban egy kellemetlen incidens zavarta meg, a vendégek egyik autója nekifutott a villamosnak és a társaság egyik hölgytagja könnyebben meg is sebesült.

Gróf Louis de Vienne, Franciaország budapesti követe, vasárnap délben társaságával három autón Debrecenbe érkezett és a Bika-szállodában szállt meg. Az előkelő társaság tagjai a következők voltak: Nickl Alfréd magyar meghatalmazott miniszter neje, gróf Senneville őrnagy francia katonai attasé és neje, akik néhány nappal ezelőtt érkeztek Hollandiából Budapestre, az eltávozott Jouart ezredes helyére, továbbá Gaston Ramin francia kereskedelmi attasé és neje, Jean Pierre Herrnschmidt kereskedelmi attasé, Argiropoulos görög követségi ügyvivő, Blechinger Hugó brazíliai követségi ügyvivő, azonkívül Bakk Pál felsőházi tag neje, Nicklné barátnője.

Az előkelő diplomata társaság az Arany-Bikában megebedelt, majd háromnegyed négy órakor elhelyezkedtek a három autóban és elindultak a Hortobágyra. Az első autóban de Vienne gróf, Nicklné, Argiropoulos foglaltak helyet, a második autóban Senneville őrnagy és neje, továbbá Ramin és neje és a francia soffőr ültek, míg a harmadik autóban a társaság többi tagjai helyezkedtek el. A társaság a Péterfián, a Károly Ferenc József uton át indult a Hortobágy felé.

Az első autó minden további nélkül robogott előre és a második autóval történt a baleset. A második autót Senneville őrnagy vezette, aki a megengedett sebességgel robogott az első autó után. Amikor a Károly Ferenc József út és a Bösörményi út keresztezéséhez ért, ugyanakkor ért oda a Baromvásártér felé menő villamos, amelyet Jobbágy István kisegítő kalauz vezetett.

Senneville őrnagy már nem tudta az autóját lefékezni s az hatalmas robajjal nekivágódott a villamosnak.

Az összeütközés ereje oly nagy volt hogy

a villamos kinyúlt a sínekből és keresztbefordult, az autót pedig a villamos és az áramvezeték tartó vaspózna közé szorította.

Az összeütközés következtében az autó szélvédő üvege, valamint a

villamos ablakai összetörték és az üvegserepek ráhullottak az utasokra, akik rémülten ugrottak ki a kocsiból és az autóból. Az első pillanatban mindenki komolyabb balesetre gondolt, de szerencsére nem történt nagyobb baj. Az üvegdarabok Senneville őrnagy feleségének a homlokán a balszeme fölött a bőrt mint egy nyolc cm. hosszúságban felszakították és a seb erősen vérzett. A Ramin házaspár csak könnyebb zúzódásokat szenvedett, de sem az autó vezető Senneville őrnagynak, sem a soffőrnek nem történt semmi baja.

A következő pillanatban a karambol színhelyére ért a harmadik autó és Bakk Pálné az autóval azonnal kivitte a megsebesült Senneville őrnagy sebészeti klinikára, ahol az ügyeletes dr. Juhász orvos kimosta a sebet, három kapoccsal összevarrta és kötést tett rá, amely után a társaság visszafért a Bikába.

Ezalatt az első autó, amelyen gróf de Vienne ült társaságával, a Látóképi-esárdához ért, ahol megálltak, hogy bevárják a többieket.

A két autó azonban nem jött, mire de Vienne követ nyugtalan lett és visszafordult.

Az újvárosi úton a sorompós már közölte is vele, hogy karambol történt. Ekkor már a helyszínen volt dr. Szabó Zsigmond rendőrfogalmazó is, ki éppen szolgálatban volt és jelentkezett a követségnél, akinek sajnálkozását fejezte ki a baleset fölött. A társaság ezután autóikon a rendőrségre ment, hogy ott a balesetről jegyzőkönyvet vegyenek fel. Nickl Alfrédné tolmácsolta a francia vendégeket és közben megérkezett Sági Lajos rendőrfőtanácsos,

aki azonnal szobájába invitálta meg az előkelő társaságot, ahol befejezték a jegyzőkönyvek felvételét és

megállapították, hogy a karambolért sem Senneville őrnagyot sem pedig a villamosvezetőjét nem terheli felelősség.

Sági főtanácsos sajnálkozását fejezte ki gróf de Vienne követnek a balesetért, aki viszont nagy elismeréssel nyilatkozott a rendőrség közegeinek udvarias és tapintatos intézkedéseért, majd hangoztatta, hogy rendkívül nagyra becsüli a magyar rendőrséget.

A hivatalos aktus befejezése után a társaság kiment a nagyerdei strandfürdőbe s rendkívül el voltak ragadtatva a gyönyörű fürdőhely szépségeitől, sőt meg is fürdöttek a medencékben. A strandfürdőben vitéz Váry Rezső kalauzolta a vendégeket. Este a Bikaszálloda terraszán vacsorázott a társaság. Senneville őrnagy s felesége még az este folyamán háló-kocsiban visszautaztak Budapestre. Gaston Ramin és felesége pedig hétfőn reggel mentek vissza.

Gróf de Vienne és a társaság Debrecenben maradt tagjai hét főn délelőtt kimentek a Hortobágyra,

és Nagy Sándor mátaibiztos mutatgatta meg nekik a híres magyar pusztát nevezetességeit, felhajtották a cifragulyát, a csikósok lovasbravurokat mutattak be, majd a Halastavakat keresték fel, ami különösen érdekelte de Vienne gróftól mivel Franciaországban neki is van halgazdasága és melegen érdeklődött az itteni gazdálkodás módszereiről.

A Hortobágyról visszatérve az előkelő társaság a déli gyorsvonattal utazott el Debrecenből.

A biatorbágyi áldozatok emlékezete

Biatorbágyi mozdony érkezik ma délben a debreceni állomásra, ahol rövid gyászünnepély lesz.

A szomorú emlékeztető biatorbágyi vasúti merénylet első évfordulója következtét most el. A Biatorbágy-nál halálukat lelt vasutasok és utasok emléke Debrecenben sem mulik el nyomtalanul. Ma reggel 8 órakor a ref. nagytemplomban, délelőtt 9 órakor pedig a katolikus templomban gyászistentisztelet lesz.

A debreceni vasutasok külön is megemlékeznek Biatorbágy-nál mártír halált halt társaikról. — A déli gyorsvonat ma Budapestről egy olyan típusu mozdollyal fut be, amelyen a biatorbágyi mozdony volt. A gyorsvonat mozdonyán emléktábla van elhelyezve és azon megörökítve a Biatorbágy-nál halálukat lelt vasutasok neve. Délben 12 órakor, mikor a gyorsvonat befut, rövid gyászünnepély lesz az állomáson. A mozdonyon levő emléktáblát

külön a mozdonyvezetők és külön a fűtők megkoszorúzzák.

PÁLFY JÓZSEF

LEGUJABB REGÉNYE

SZÁZ KÉZ NYUL EGY LEÁNY UTÁN

80

Svetits-palotában tekintse meg

a posztóház FELDHEIM IMRE szenzációs őszi kirakatait!

„Ártatlan gyermekeink nevében könyörögve kérjük a várost, hogy ne hagyjanak bennünket a szabad ég alatt“

A régi Téglavető lebontása. — Ahol még nem bontanak, de minden pillanatban várják a bontást. — Ahol már a szabad ég alatt aludt a család. — Megoldást kell találni, mert hatszáz ember élete ezt követeli.
A »Debreczen« kiküldött tudósítójától.

Debrecen város életében közel egy év-tized óta megoldatlan probléma a régi Téglavető ügye. A nyomor, háború és háború utáni magyar sanyarúság teremtette meg ezt a nyomortanyát, melynek nincs párja a világon. Az bizonyos, hogy ezzel a városrészszel nem versenyezhet egyetlen tája se a földnek. Ember ilyent még nem látott. Mesékben és fantaszta oroszok nyomorregényeiben sem szerepelnek ilyen »lakások«, ilyen életkörülmények. Nézzék meg illetékesek, de mutassák meg alkalomadtán minden külföldi vendégnek, hogy a trianoni kicsi Magyarország milyen mélypontra süllyedt gazdaságilag. Ne csak a szépséget, ne csak a pompát és látszólagos jólétet, vagy a már-már hirhedten híressé lett Hortobágyot mutogassuk meg külföldi vendégeinknek, hanem az Olajútól és az ennél még százszor szármalmasabb régi Téglavetőt. Lássák és csavarodjon rá a szívükre a büntudat, a bánat, hogy egy nemzet idejutott, ha mindjárt néhány száz lakosában is a szörnyű igazságtalanság miatt.

És az emberbarátok külföldi serege fűjön ide gyermeknyomort látni. Mert itt van gyermek és van nyomorúság olyan, hogy minden percben az eget hártja. Érző szívvel, emberi gondolkodással nem lehet a téboly gondolata nélkül végigjárni ezt a helyet. Láttam szennyet, piszkot, emberi nyomorúságot, szegénységet és beteg elhanyagottságot világéletemben, de mindaz meg sem közelíti azt, ami itt egy csomóban van Debrecen kertjei alatt.

Megpróbálom leírni. Tudom, hogy megközelítőleg sem sikerül olyan képet adni, ami a valóság.

összevisszaságban mindezt, hogy az ember el se tudná képzelni, de itt valami fantasztikus hatalom megvalósította. — Nincs egy egyenes volna, nincs egy tenyérnyi sík, egyetlen biztató, megnyugtató pont. Ha a nyomor épít, tervez és alkot, akkor a jövőben is ide jön tanulni, tervezni, építeni és alkotni.

És ezekben a vermekben, szárnyékokban, viskókban, kunyhókban, színekben mindenütt emberek laknak. Emberek, családok hat, nyolc, tíz gyermekkel olyan területen a fedett menedékhelyeknek, mint ahol egy urasági hízótt sertés talán kinnal meg tudna fordulni. Az emberi leleményesség és találékonyság tombol itt az élet kihasználásában

nem, csak az ne legyen meg, mert földönfutók leszünk.

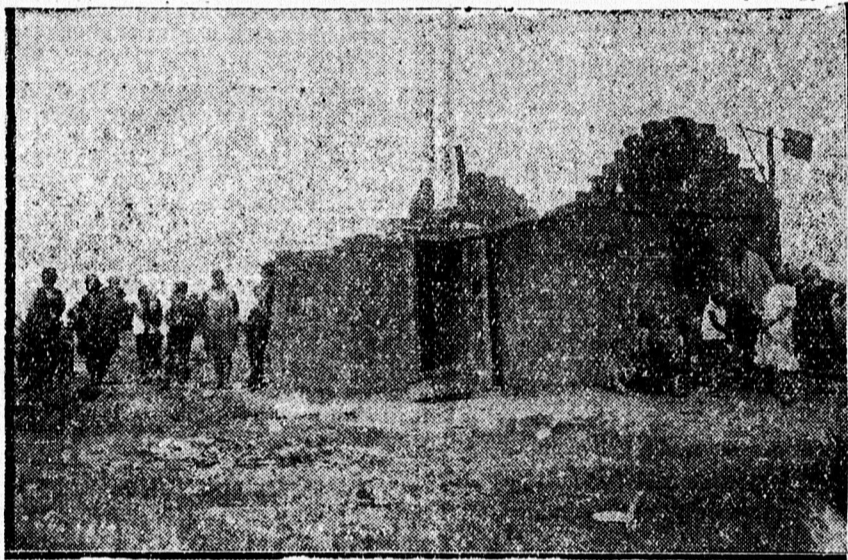
— Mióta laknak itt?

— Egy év óta. Az új Téglavetőből költöztünk ide, mert nem bírtuk ott a tízpengős lakbért fizetni. Ha innen kilakoltatnak, ha lebontják a felünk felől a házat, nincs hová menjünk.

— Debreceniek maguk?

— Hát hogyné, tekintetes úr! Mindig itt lakunk mi! Legalább még csak tavaszig hagyának meg bennünket! Téltre nincs hova menni! — tér vissza mindig a házra, mert azt hiszi, hogy segíthet rajta.

Míg beszélünk, egész sereg ember vesz körül bennünket. Annyi a gyerek,

Egy tetőnélküli viskó.

— Tavaszig, csak tavaszig hagyjanak meg még bennünket. Vagy parcellázza fel a város és kifizetjük mi is, ha a vérrünkkel is. Mert tessék elhinni, hogy még így is jobbak ezek a viskók, mint a városi penészes pincelakások!

Nagy Gyulákéknál járunk. Hét gyerek van itt is. És milyen lyuk, Istenem, milyen lyuk, amiben laknak! Földbe-vájt, vályoggal erősített, ablak nélküli odu. És reszketnek, remegnek arra a gondolatra, hogy lebontják, ezt is lebontják:

— Ha lebontják, akkor se mehetünk máshova, összerakjuk újra! — veti fel egy leány a fejét, de aztán mindjárt leszelidül. Nem tudja, hogy mit csináljon, mivel védekezzenek.

Rónai Antal összetört, megviselt hadirokkant görnyed előttünk. Őt gyermek erőltlen, fáradt, keresetképtelen apja.

— Az volna jó, ha felmérnék ezt a területet. Megfizetnék mi lassan, ha a jó Isten megsegítene bennünket. Azért vannak itt ilyen kunyhók, nagyságos ur, mert nem mertünk rendesebb házat építeni. Mindig féltünk a lebontástól. Amint már ott a szélen bontják is.

Miközben bukácsolunk, itt is, ott benézünk egyik, másik szörnyű lakásba, melyeknek igazán embertelen dolog lakás nevet adni. Egy a kép csaknem mindenütt. Egy-egy ágy, egy-egy szék, szekrényt egyet se láttam, asztal is ritka és ahol kettő darab edény van, az már jobb hely. Magyar Gáborné panaszkodik négy gyermekével, Vég László négy gyermekével, hol a legidősebb tíz éves. De itt már ott járunk, ahol lebontották fejük felől a kunyhót.

Ahol már a szabad ég alatt aludt a család.

A város hivatalos emberei lebontatták a viskót. A vályogot, tetőt, fa- és szalmamaradványokat összerakták és a házübutorok úgy állanak egy csomóba verben, mint egy csomó szerencsétlenség. Az Isten napja süt és a kunyhó helyén hosszúszerű kutya csavarodik karikába. A család a szabad ég alatt csodára vár, reménykedik a lehetetlenben.

Mattondin Demeter hat gyermekkel áll a szabad ég alatt. Kóka Sándor hat gyerekekkel maradt fedél nélkül és azt mondják a körülötte lévőkr:

Akiknek feje felől le bontották a »házat«.

Ahol még nem bontanak.

Az Újtéglavetőn megyünk keresztül. Girbe-görbe uccák, rongyos viskók. — Mintha valahol koldusfalú cigányosórán járnánk. De legalább házak, felépített, magasabb falú vályogházak mindenütt. Nemi gondosság, kerítések, udvaron bámulnak üresen, szegényen, koldusan. Az uccán, házak előtt tenger sokaságu gyerek. Porban játszó öklömnyi tíz, tizenkét évesig.

És ezeknek a szomorú házaknak végénél kezdődik a magyar pokol szörnyű infernója. Hepuhupás gödrök, dombok között viskók, kunyhók, vermek, hodályok, ólak, rozoga szárnyékok, rogygánt színek és néhány magasabb építményű házikó. Első pillanatra ezt a képet kapja az ember. Olyan kuszál

és a nyomorúság eltűrésében.

De beszéljenek a képek.

Egy rendesebb hajlék. El lehet képzelni, hogy milyen pompás lehet, ha tudjuk, hogy az egész cakkundpakk kerék száz pengőbe került. A ház előtt két vályogon fazékban melegszik valami. A tűz előtt asszony ül. Széled, gondterhes asszony. A szemében bánat. Körülötte négy gyerek. Aprók, éhesek, rongyosak.

— Szilágyi Jánosné vagyok. — mondja a kérdésemre. — Az uram napszámos volna, ha keresne, de bizony nem igen keres.

— Hány gyerek van?

— Négy. Aprók, rongyosak szegények.

— Lebontják ezt a házat is?

— Még nem kaptunk írás! Jaj, Iste-

mint kottás körül a csirke. Megnyílnak a putriajtók és mindenfelől jönnek az emberek. Asszonyok, férfiak, gyerekek. Kérnek, könyörögnek, sírnak. Csak rossz szavuk, egyetlen rossz szavuk nincsen. Nem tudnak. Nem tudnak ezek zugolódni, elkeserednek ugyan, de nem okolnak senkit. Tűrnek, szenvednek és könyörögnek:

— Ártatlan gyermekeink nevében könyörögve kérjük a várost, hogy ne hagyjanak bennünket télire a szabad ég alatt! — sírdogál egy asszony.

Míg megyünk a nyomor útján, mindenfelől szöndnek hozzánk. Fogarasi Mihály hadirokkant, napszámos volna, de ritkán akad munkája, remegve vallja be, hogy nagyon fél attól, hogy az ő házikóját is lebontják:

— A felesége kéthetes gyermekágyas!

Most csak egy kicsi, ijedt, kékszemű leányka áll a butommaradvány között a széjjelvert vályogok mellett. Tót Sándor négy gyerekkel, Dobi Jánosné öt gyerekekkel. Hajdu Sándor az első lebontottak között van, tudóbajos rokkantságával és öreg édesanyjával. A lebontott szárnyékok helyén rom, pusztulás, keserűség és néma panasz. Borzalmasak ezek a kunyhók épségükben is, de rettenetes látványt nyújtanak így lebontva.

Emberek seregét kérdezem ki. Kivétel nélkül régi debreceni lakosoknak vallják magukat, akiket a nyomorúság hajtott ki erre a menedékhelyre. Nem bírtak lakbért fizetni. Vagy az új Téglavetőben éltek eddig. Vidékről jött be-

szállingóval nem találkoztam. Tizenöt, husz éve bevándoroltat is kettőt találtam.

Egy bizonyos, hogy ez a telepmezéret az elüntetésre. Embervédelmi, gyermekvédelmi szempontból elsősorban. Azonban a lebontás csak akkor lehet emberséges, ha az ittlakókról gondoskodnak. Kellő gondoskodás nélkül ezek a szerencsétlen, nagycsaládu, nyomorult sorsu emberek rettentő sors előtt állanak a tél előtt. Meg kell oldani ezt a kérdést a városnak emberi, segítő kézzel. Nézzék meg, vizsgálják felül a dolgokat. Valamilyen formában hassanak oda, hogy ne maradjanak lsten szabad ege alatt, hiszen máris hűvösök lesznek az éjszakák, hát az első dér után. Ne szolgáltatassák ki politikai szel-

sőségeknek, politikumnak éppen a város részéről azokat, akik sok esetben nem tehetnek sorsuk ilyen voltáról. És ne szolgálja a nyomor, éppen a tehetetlen és szenvedő nyomor azt a politikát, melyet se megérteni, se felfogni különben sem tudnának.

Ha más megoldás nincs, úgy hagyja a város tavaszig ezeket a szegény embereket és a tél folyamán, ha mód van rá, valamilyen parcellázási módszerrel próbáljanak emberibb, községibb formát adni ennek a nyomortanyának. Most még szánja meg őket a város és tegyenek tekintettel azokra az ártatlan gyermekekre, akiknek nevében küldték könyörgő kérésüket a borzalmas helyzetű és sorsu szülők.

Dr. Sz. Rácz Imre.

Id. dr. Liszt Nándor meghalt

Hivatásának lett az áldozata. — A z elhunyt főorvos temetése kedden délután 4 órakor lesz.

Az egész városban nagy részvétet keltett az a hír, hogy id. dr. Liszt Nándor, Hajdúvármegye tb. főorvosa vasárnap hajnalban, több napi szenvedés után váratlanul elhunyt. Id. dr. Liszt Nándor értékes tagja volt Debrecen társadalmának és mint orvos, országos hírnévnek örvendett. Ugy orvosi, mint etnográfiai munkái feltűnést keltettek a szakkörökben és nevét általánosan ismertté, becsültté tették.

Id. dr. Liszt Nándor 1865 aug. 3-án született Miskolcon, ahol középiskolai tanulmányait a minoritáknál végezte. Ezután Budapestre ment, a tudományegyetem orvosi karára. — 1888-ban szerezte meg az orvosi diplomát, majd tanulmányutakat tett külföldön. Hosszabb tanulmányokat folytatott a bécsi tudományegyetemen s kiváló belgyógyásznak és dígnosztának képezte ki magát.

Orvosi pályáját Budapesten kezdte, ahol a nagy hírű Székács Béla mellett mint alorvos működött a Rókus kórházban. Később, 1892-ben került a hajdúmegyei Tetétlenre, ahol gróf Zichy Géznak, a híres költőnek és zongoraművésznek lett a házi orvosa. Mint orvos, az egész Tiszántulon ismert nevet vívott ki és 1906-ban, érdemei elismeréséül Hajdúvármegye tb. tisztfőorvosává nevezték ki. Három év múlva családjával Debrecenbe költözött s itt nyitott orvosi rendelőt. A világháborúban a homokerti hadi kórház igazgató főorvosa volt, majd mint m. kir. posta-beteggyógyász intézet ker. főorvosa működött.

A legutóbbi időkg előrehaladott kora ellenére is rendkívül lelkiismeretesen kezelte betegeit, akiket naponta meglátogatott. Id. dr. Liszt Nándor valóban hivatásának lett az áldozata. Az elmúlt nyáron ugyanis több olyan beteget kezel, akik verhasban betegedtek meg. Dr. Liszt az egyik betegétől megkapta a súlyos betegségét és a legodaadóbb ápolás ellenére se tudta a legyengült szervezet megküzdeni a súlyos betegséggel. A kitűnő orvos a télen influen-

zában megbetegedett s bár gondos ápolás után teljesen meggyógyult, a szívet erősen megviselte a betegség. Mostani betegsége azért lett válságos, mert a szíve nem bírta az állandó lázt. Szombaton délután szívgyengeség állott be és id. dr. Liszt Nándor vasárnap hajnalban elhunyt.

Id. dr. Liszt Nándor temetése kedden délután 4 órakor lesz, a köztemető I. számú ravatalozójából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést a Fehértói temetk. vállalat rendezi. Az engesztelő szent miseáldozatot szerdán délelőtt fél 9 órakor mutatják be a róm. katolikus templomban. Az elhunytat feleségén: Lójká Gizellán kívül gyermekei: gróf Teleki Sándorné született Liszt Nandine és ifj. dr. Liszt Nándor lapszerkesztő, tb. szolgabíró, valamint kiterjedt rokonság gyászolja.

Id. dr. Liszt Nándor nemcsak mint ember, nemcsak mint orvos, de mint szakíró is, a legkiválóbbak közül való. Miután nagy tanulmányutakat tett Ausztriában, Németországban, Olaszországban, Oroszországban, Finnországban és a Balkánon, az orvosi praxis mellett rendszeres szakírói munkálkodást fejtett ki. A nevezetesebb művei közül különösen jelentős az 1906-ban megjelent „Népies gyógyító módok és babonák Hajdúvármegyében” című könyve. Ő volt az osztrák-magyar monarchia egész területét felölelő „Vergleichende Volksmedizin” című hatalmas munka magyarországi anyagának szerkesztője. Orvosi szakmunkái, tanulmányai magyar, német és francia folyóiratokban jelentek meg. — Folklorista gyűjtéseit az „Etnográfia” című folyóiratban tette közzé.

Dr. Liszt nagyértékű munkálkodását a tudományos társaságok is honorálták. A Néprajzi Társaság már régebben rendes tagjai közé választotta. Hasonlóan rendes tagja volt a Tisza István Tudományos Társaságnak is, amely egyik legtelegebb és legértékesebb tagját veszítette el benne.

Az ország minden részéből a legszebb elismerések érkeznek a nagyerdei strandfürdő létesítéséért a polgármesterhez

A debreceni nagyerdei fürdőnek híre ma már az egész országban szét ment és akik csak látták, akár természetben, akár képek után, a legnagyobb áragadtatással nyilatkoznak róla. Egész sereg levelet kap naponta dr. Vásáry István polgármester, amely levelekben áradozva beszélnek az ország kiváló férfiai a nagyerdei fürdőről. E levelek közül érdemesnek tartjuk néhányat a nyilvánosságra hozatalát.

Dr. Hüttl Dezső a m. kir. József műegyetem rektora meleg hangon gratulált a szép alkotáshoz.

Dr. Grósz Emil egyetemi tanár, a híres személy, a Pázmány Péter tudományegyetem szemklinikájának igazgatója többek között ezt írja: »A legnagyobb bámulattal és elragadtatással lá-

tom, hogy Debrecen újabb fontos közegészségügyi intézménnyel gazdagodott.»

Dr. Ripka Ferenc, Budapest főpolgármestere levelében ezt írja: »Őrül az ember lelke, ha ilyen magyar hódítást lát a kultúra terén. Mert csak akkor érdemeljük meg ezt a hazát, ha újra, meg újra el tudjuk foglalni a váltakozó századok uj fegyverével. Debrecennek ebben az alkotásában vezetőjének lelkét látom, azért örömmel üdvözöllek a gyönyörű fürdőtelep megteremtéséért.»

Hasonló szellemben irnak és gratulálnak Keresztes Fischer belügyminiszter, aki a strandfürdőről készült felvételeket tartalmazó szép albumot köszöni meg, továbbá kisbaci Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság másod-

Butorok

háló, obédő, konhaberendezések legolcsóbb árban beszerezhetők

BÁLINT SÁNDOR
Piac 85, Király u, sarok

nőke, Voinovich Géza, Szauter Ferenc győri polgármester, Fráter László alispán és még számosan mások.

Eles elentében áll azzal a szép elismeréssel, mely a legszelebb körben megnyilvánul, az a szokatlan hangu reklámciikk, mely az egyik fővárosi lap mellékletében jelent meg a szoboszlói fürdővel kapcsolatban. Ebből a kis cikkből megtudhatja minden magyar újságolvasó, hogy Debrecen városa Szoboszló mellett fekszik, a gyengébbek kedvéért megjegyzi, hogy 25 kilométerre Szoboszlótól. Így most már az is meg fog történni a jövőben, hogy aki Debrecenbe akar utazni, nem lesz kénytelen előbb Szoboszlóra menni, hogy érdeklődjék Debrecen iránt. A másik csoda, amit ez az üzleti reklám-cikkcske napvilágra hoz, az, hogy a debreceni melegvíz minőségileg nem közelíti meg a hajdúszoboszlói hévvizet, éppen ezért nem alkalmas arra, hogy a hajdúszoboszlói hévvízfürdőnek

konkurrenciát csinálhasson.

Ugy látszik, a cikk írója elfelejtette, hogy a debreceni Tisza István tudományegyetem orvosi vegytani intézete anak idején mindaddig állandó vegyvizsgálatot tartott a debreceni hőforrás vizével, amíg a víz végleg meg nem álapodott és kiderült, hogy bizonyos ásványi részekből még több van a debreceni vízben, tehát bizonyos tekintetben még hatékonyabb.

Eltekintve attól, hogy a reklámozásnak ez a fajtája kissé furcsa, — hogy úgy dicsérik a szoboszlói vizet, hogy a szoboszlói portéka alatt dicsérik a szoboszlói vizet, az a debreceni hőforrás nem akar konkurrenciát támasztani Szoboszlónak, de nincs is szüksége rá, mert hiszen aki Szoboszlóra akar menni fürdőzni, az úgy sem jön el a gyönyörű debreceni nagyerdőre.

Nagy a gyermekhalandóság a megyében

Meglep adatok a közigazgatási bizottság ülésén. — A főorvos szerint a bőszőrményiek a járványkórházra küldött pénzt legelővásárlásra fordították.

A megyei közigazgatási bizottság hétfői ülésén dr. Görgey Márton tiszti főorvos beszámolt a megye mult havi közegészségügyi viszonyairól. A jelentés szerint a vármegye népmozgalma kedvezőtlen s a megelőző havi népmozgalomnál rosszabb volt. Született 528 gyermek, kik közül halva született 14 (2,7 százalék), meghalt 420 egyén s így a természetes szaporodás 94 lélek. Népmozgalmunknak ilyen kedvezőtlen volta a szép számú születések ellenére arra vezethető vissza, hogy nagy számban haltak el a csecsemők és a kisdetek bélhurutban. Ugyanis bélhurutban elhalt 180 csecsemő és kised, az összes elhaltaknak 43 százaléka s ennek következtében, bár ebben az évben a születések száma között az augusztus havi volt a legmagasabb, a természetes szaporodás abszolút száma augusztusban volt eddigelő a legkisebb.

Hogy a csecsemő- és kisedhalalozás miért volt ilyen magas az elmúlt augusztus hónapban, az több tényezőre vezethető vissza. Legels sorban is rá kell mutatnom arra, hogy az idei bélhurut virulenciája erősnek ígérkezik, másodsorban a nagyon nehéz gazdasági viszonyok közt a szülők táplálkozása is hiányos.

Köblös Samu rámutatott arra a szomorú statisztikára, mely a kis gyermekek halálózásáról szól. — A csecsemővédő intézetek ma is szép munkát végeznek.

Gaál Mihály kifogásokat ad elő a szoboszlói fürdőorvos ellen és hangoztatja, hogy megfelelő szakorvost kell állítani, ahova ilyen szükséges, hiszen van elég szakorvos. Bőszőrményben is egy volt katonarvos látja el a szülészeti teendőket. Szóvá teszi a tej beszerzését.

Papp János gör. kath. esperes azt panasolja, hogy a dorogi községi orvos a halotti bizonyítványt rendszerint a haláleset után a harmadik napon adja ki.

Dr. Görgey Márton főorvos a tej beszerzésére vonatkozólag Köblösnek azt a felvilágosítást adja, hogy az ebadó jövedelem fele közegészségügyi célokra fordítandó. A helyzet azonban úgy áll, hogy a bőszőrményiek azt a pénzt, amit a minisztertől kaptak járványkórházra, azon a 30.000 pengőn megvették inkább a Kisszegi legelőt.

Közbeszólások: Na Gaál Miska, mit szól ehhez?

Gaál Mihály: Nem voltam ott.

Görgey: A bőszőrményi anya- és csecsemővédelmi intézet egyik a legszebb munkát végző intézeteknek. Az orvost, akit ott működik, a Stefánia kétszer is felrendelte a Szövetség költségén, hogy gyermekgyógyászatot tanuljon és ez meg is történt. A szoboszlói fürdőorvos ügyében annakidején az alispán — aki most szabadságon van — intézkedett

LIENER
FÉNYKÉPESZMESTER

a fényképfelvételket személyesen eszközli

CSAPO

UCCA 1 ALATTI
MÜTERMÉBEN

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

A Városi Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság zálogházában 1931. évi december hóban elzálogosított, illetve 1932. évi június hóban lejárt 24824. számtól 27105. számig arany, 19655. számtól 21581. számig egyéb ingó, továbbá az 1255., 1256., 1257., 3062., 3063., 5552., 4104., 2941., 3448. számú egyéb ingó zálogtárgyak közül azok, amelyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbítottak, 1932. szeptember 22-én délután 3 órakor a zálogház helyiségében előrverzetnek.

Debrecen, 1932. szeptember 7.

Az igazgatóság.

KÁRPÁTHY KAMILLÓ HADSEREGFŐPARANCSNOK ÉS VEZÉRKARI FŐNÖKE DEBRECENBEN.

Előkelő katonai vendégei vannak tegnap óta Debrecennek. Vitéz Kárpáthy Kamilló altábornagy, a honvédség főparancsnoka és vitéz Röder Ervin altábornagy, a vezérkar főnöke Debrecenbe érkeztek. A debreceni 6. sz. vegyes dandár ugyanis most tartja őszi gyakorlatát és ezeket szemlélik meg a honvédség főparancsnoka és a vezérkari főnök. Vitéz Kárpáthy Kamilló és vitéz Röder Ervin kedden is megtekintik a gyakorlatokat és valószínűleg csak szerdán utaznak el Debrecenből.

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZEK DEBRECENBEN

Bizakodó optimizmus, a jobb jövőbe vetett rendületlen hit szól arról az izléses pirosbetűs plakátról, mely a Zenekedvelők Köre jövő évi műsorát ösmerteti a zenebarát közönséggel.

A Kör optimizmusa helyénjáró, mert az igazi művészetnek Debrecenben mindig volt és van közönsége. Amikor mozi Helyárok egy Németh Mária, egy Guglielmotti hallhat a közönség, akkor igazán senki sem fog habozni, hogy a csekély havi részletért minden hónapban egy gyönyörű estét szerezzen magának.

A Kör bérletjegyét a Takarékoság utján 4-6 havi részletre költség- és díjmentesen lehet befizetni.

Mindenki helyesebben teszi saját érdekében, ha bérletet vált. Elsősorban biztosítja helyét minden koncertre, míg a napjegy vásárlónak csak a megmaradt helyek jutnak. Aki nem bír, kénytelen 5-6 pengőt fizetni egy jó helyért, míg 15-20 pengőért valamennyi hangversenyre érvényes jegyet kap.

Beiratkozhatni a városi zeneiskolában délelőtt 10-12-ig.

LÉPFENÉS HUS MIATT TÖMEGES MEGBETEGEDESEK TÖRTÉNTÉK NYIRBATORBAN.

Különös mérgezési ügyben folytat nyomozást Nyirbátorban a csendőrség. Legutóbb ugyanis azt jelentették a debreceni csendőrnagyok alosztálynak, hogy a nyirbátori lakosság körében több fertőzéses megbetegedés történt. A bevezetett nyomozás szerint lépfenés megbetegedés történt, amit a határban elterülő Berkovics uradalom egyik juhász, Kucsár Lajos gondatlansága idézett elő. Kucsár a gazdája tudta és beleegyezése nélkül gomolyát csinált a lépfenés juhok tejéből és azt a faluhelyeknek olesón eladta. A meleg juhokat nem ásta el, hanem közülök többet leölt és olcsón azokat is kiárusította. A falu lakossága kapott az olesó gomolyán és huson s így rengeteg ember fertőzést kapott. Ertesülésünk szerint nyolc embernek az állapota igen súlyos. A nyirbátori csendőrség lefolytatta a nyomozást és többször is kihallgatta Kucsár Lajost, aki ellen megindult az eljárás.

MEGSZÜNT IPAROK

A múlt héten az elsőfoku iparhatóság a következőket törölte lajstromából:

Orbán István sütő, özv. Pesti Jánosné kávémérés és kifőzés, özv. Pósalaki Antalné kávémérés és kifőzés, Szabó Antal kocsma, Molnár Lipót kocsma, Kállai Józsefné férfiszabó, Sarkadi Sándorné szabályozható tyukszemvágó vétele és eladása, Gyarmati János szatócs, Szentpéteri Gábor műszerész és lakatos, Hósek Győző Tivadar fióktelepként mű- és kereskedelmi kertész, Kiss János bércsépítés, Ménes András bércsépítés, özv. Jost Ferencné cukrász, Hegedűs és Sándor Irodalmi Rt. Ferenc József ut 32. papír nagykereskedés és papirzaeszkő készítés, Kelemen Gézáne női szabó, Pintér József és Silber Salamonné közkereseti társasági órák.

A múlt hónapban tehát összesen 18 iparijegyzék töröltetett.

Nagy árengedménnyel bocsájtom eladásra

dus választék, hatalmas raktáram különleges minőségű áruit, mert a mai gazdasági viszonyok folytán azokat a régi áron teljesen képtelen vagyok eladni...

Mélyen a napi áron alul árusítom

**a legkiválóbb
szöveteket
és selymeket.**

**On se mulassza el ezt a soha
vissza nem térő, kedvező vásárlási alkalmat s használja ki**

**a rendkívüli
árleszállítást**

amelyek az eladásra kerülő árukészlet alábbi rövid kivonata igazol:

Dupla széles mintás ruhakelme . P	1'98
Tiszta gyapju mintás ruhaszövet P	2'75
Mintás gyapju corsette P	4'60
Különleges szövésű divat ruhakelme P	5'75
Tiszta gyapju őszi kosztüm, vagy kabátkeleme divatmintákban P	8'95
Tiszta selyem marocain P	9'50
Ruha flanel színtartó, szép mintákban P	1'12
Különleges jó minőségű pongyola flanel P	1'48

Maradékok minden elfogadható árban!

Figyelmeztetés!

Fenti árain csak a jelenlegi készletekre érvényesek. Egyes cikkek kiárusítása esetén ezen az áron való pótlás

teljesen lehetetlen

**KLEIN
DIVATHÁZ
(volt Ecker, Klein, Sugár)**

P Nagy Zoltán emlékezete

A Zenekedvelők Köre, melynek P. Nagy Zoltán egyik alapítója és vezetője volt, legelőször áldoz a magyar zenei élet e kiválósága emlékének. A városi zeneiskola tanárai is fognak az ősz folyamán emlékhangversenyt rendezni P. Nagy Zoltán műveiből. A Zenekedvelők Köre október 15-én, szombat este az Arany Bikában városközi kulturális rendezést rendez az Alföldi Bizottság debreceni üléséhez alkalmából, melyen Szeged, Nyiregyháza, Miskolc, Debrecen és Budapest művészei fognak szerepelni, a zenei számok azonban kizárólag P. Nagy Zoltán műveiből fognak állani. Így országos jelentőségű lesz az emlékünnepe, egyben az egész magyar vidék elismerése a kiváló zeneköltő és zenepedagógus emlékének.

A hangverseny jóvédelme a P. Nagy Zoltán alapítványra fordítottatik.

A Zenekedvelők Köre tagjai tagsági jegyeik alapján már most lefoglalhatják megszokott helyeiket.

A hangversenyt minden valószínűség szerint a rádió is közvetíti és így P. Nagy Zoltán emléke és műveire az egész világ figyelmét felhívja a magas színvonalú hangverseny.

Mulatni hívta a tüzoltókat egy jókedvű tiatalembert

Nem mindennapi meghívásban volt része vasárnap a debreceni tüzoltóság. A déli órákban megszólalt a telefon és egy erőyes hang követelte, hogy egy tüzoltótsit vezetésével megerősített őrség vonuljon ki azonnal a Rózsabokor című vendéglőbe. A férfihang még azt is bemondta, hogy ő tüzoltótsit és belügyi megbízott, tehát azonnal teljesítsék a parancsot. A különös meghívásra Bíró Árpád tüzoltótsit megkérdezte, hogy van-e tűz és miért szükséges a tüzoltóság kivonulása, mire az illető azt felelte, hogy tűz nincs, de azonnal vonuljanak ki. A tüzoltóság mindjárt gondolták, hogy valaki értenetűt csinál és letették a hallgatót. A makacs telefonáló azonban foglalta tartotta a vonalat és továbbra is követelte, hogy vonuljanak ki.

Mivel a tüzoltóság telefonja foglalta volt, ami akadályozhatta a tüzoltóság munkáját, Bíró Árpád gyakornok egy altiszt és rendőr kíséretében kiment a Rózsabokorba, ahol mulatozva találták Kanyuk József 30 éves jogászt, aki 1929-ben, mint segédjegyző tüzoltótsitgát tett és most a tüzoltótsit társaságában akart tovább mulatni. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel Kanyuk ellen megindul az eljárás.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

A múlt héten az elsőfoku köz. hatóság a következőket vette fel lajstromába:

Krompachi Grundenfingen István cukrász, Kerékgártó Gyula mézeskalácsos, Lakatos István könyvkötő, Tóth Bertalan szena-, szalma-, tűzifakereskedő, Egri Berta szatócs, Bónis Jenő női konfekció vétele és eladása, Glancz Lászlóné fűszer és örlemény nagy- és kiskereskedő, özv. Harangi Gáborné laicikonyha, Kiss Istvánné gyümölcs árusítás, Szabó Dezső asztalos, Papp Sándor cipész, Varga Géza bércsépítés, Bede Miklósné baromfi-, tojáskereskedő, Gyenge Mihályné gyümölcskereskedő, dr. Balázs Jenőné női szabó, Kovács István kőműves mester, Tarr István szatócs, Würdiger Béla bércsépítés, Kandel Jenő posztókereskedés, Dudinszki Kálmán szatócs, Grünfeld Salamonné női szabó, Gara Zoltán hentes és mészáros.

A múlt héten tehát összesen 22-vel szaporodott a kereskedők és iparosok száma Debrecenben.

Kavon vegerski! Magyar dinnye!

Lwów, 1932 szept. hó.

Kavon vegerski! Kavon vegerski! Ezt ordítják szünet nélkül a városháza körül nyüzsgő tömeg fülébe a Rynek árusai, akik minden igyekezetükkel el akarják 'szózni' a Lawoczne felől most érkezett magyar dinnyét.

Nézem a dinnyét: szép, jófajú. Nézem az árat: tiszterese a hazaiaknak. Mikor Lawoczneban felfedeztem az állomáson ácsorgó teherkocsik közt egy vagon magyar dinnyét, kíváncsan találgattam: mennyire nő a magyar dinnye ára Lembergig? Nos. Hát csak a tiszteresére. Mert egy kiló 'Kavon vegerski' ára itt (a szezonnak nem is az elején) még mindig 1 zloty és 20 groszy. De szívesen veszik és eszik a lengyelek. Itt nem terem már meg sok minden, amit Magyarországon potomáron kaphat az is, aki mesze esett az áldott magyar mezőktől. Amott szőlőt árulnak, Gyönyörű nagyszemű, pompásan csomagolt. Az ember szeretne egyszerre beleharapni. De féken tartja a lárcája, mely nem könnyen enged a két és fél zloty kilogrammonkénti ár kísértésének. Ez is méregdrága.

Körüljáróm az árusok óriási gyűrűjét, nézem a portékát, kérdem az árakat. Egy eső tengeri csak 5 groszy. Tengeri bőven terem itt is. Hanem a gyümölcsfélék már drágábbak. A körte kilogrammjáért 80 groszyt, az almáért 35-öt, a meggyért pedig ötvenet kérnek. Pedig közönséges fajta fekszik az áruasztalon.

A nagy négyszög egyik sarkán húzát, tengerit árulnak. Egy az ára mindketlenek. Literenként (mert itt így mérnek) 25 groszyt kérnek! Itt nem lehet az árak s mégis megvan az ára (vagy talán éppen ezért van meg az ára) a gabonaféléknek s a tengerinek is. Pedig a nagy lengyel mezők csak úgy ontják a kenyérmagvakat...

A gabonárusok mellett egy különleges fajta róza virágját árulják bögre-számra. Ebből készül a lengyelek frissítője a 'ruzsa', mely körülbelül olyan szerepet játszik itt, mint keleten a tea. Viz, vagy bor helyett ezzel kínálják a vendéget is. Nagyon kellemes ízű, valóban üdítő ital.

Kivergődünk a piac embergyűrűjéből, mely olyan szorosra húzódik az olasztornyos, laposfedelű városháza köré, mintha meg akarná fojtani.

Az ucakereskedődeszkéknél buzgón dírigál a forgalmi rendőr. Piros szalaggyűrűs fehér pálcájával úgy vezényel a kocsik, autók, gyalogosok hangyabolyának, mint a karmester a zenekarnak. Fehértetejű tányérsapkájával, két nyári egyenruhájában igazán imponáló, elegáns jelenség. A szegény debreceni rendőrökre gondolok, akik most ugyan csak olvadoznak a vastag uniformisban a kánikula napzuhatagában. Az igaz, hogy bármilyen kellemes a vékony fehér tányérsapka a forró nyári napokon, éppen olyan célszerűtlen is másfelől. Éjjel kintinően világít a hófehér sapka már távolról is, a betörők és más kétes elemek nem csekély öröme. Dobbal veret, fehér sapkával betörőt nem igen lehet fogni. Még jó célpont is a fehér tányérsapka.

Egyik villamos a másikat éri. Nagyvárosi forgalom. Lemberg közel 300 000 lakója erősen igénybeveszi a villamos kocsikat. Különösen a reggeli és esti órákban, amikor olcsó returjegyeket ad ki a kauluz. Reggel 8 óráig, amikor a munkások és a diákok légtői hőmpolyognak a gyárak és iskolák felé, 30 groszyért (kb. 20 fillér) returjegyet kaphat bárki s azt délután 4 és 5 óra között ismét használhatja a hazaigyekvő szegényember.

Ilyen valóban szociális díjszabás és jegyrendszer elkéne a debreceni kurtá vonalakon is, ha már általános tarifamérséklésre bíbba várunk. Egyébként 25 groszyért (16-17 fillér) 'rogyság' kocsikázbát itt az ember a kényelmes villamosokon. A havi diákberletjegyet 4.50 zlotyért (3 pengő) adják.

POLÁK, VENGIER:
DVÁ BRÁTÁNKI:

Hogy 'polák, vengier: dvá brátánki' (a lengyel és a magyar két testvér), ezt minden lépten-nyomon látja, érzi, jól esően tapasztalja az ideszakadt magyar. Az arcok kigömbölyödnek, a szemek felcsillannak, a köszöntésre nyújtott kéz keményebben szorít és a lengyel szív őszintén kitárul, ha vengerrel hozta össze a sors, vagy a véletlen.

És kezdenek keresgélni a történetben is és Nagy Lajos, Hedvig, a Jagellók, Ulászló (a várnai halott), meg Dembinszky és Bem apó, de legfőképpen Báthory nevén át úgy egymásba kapcsolódik a két nemzet szíve, hogy nincs hatalom, sem politikai 'ántantizmus', amely eludná választani valaha is ezt a két rokonsorsu és éppen ezért rokonsorsú népet: a lengyelt meg a magyart. Báthory emlékének tisztelete néhol talán kultuszá is tulzódik. Legnagyobb meglepetésemre egy üveggel fedett nagy ájtáróban (pasage) az egyik palota tűzfalán ott díszelg Báthory portréja, amint Lemberg város géniusza mellett állva védi ennek a városnak az

Butorvásárlás alkalmával

forduljon bizalommal a FAIPAR-hoz, Rákosi Jenő u. 4. sz.

érdekeit, szimbólikus festői beállításban.

Amikor pedig az ebédelőtti erős lengyel pálinkával kocintunk egy kis vendéglőben (amit reggelizőnek is hívják s amilyen tucatszámra van minden utcában) és elmondom a Stry-Lemberg közti uton a vonatban egy budapesti magyar futótl tanult lengyel köszöntőmet, lemergi esperantista barátom majdnem összecsesköl érte:

'Polák, venger dvá brátánki, I do slábi, i do sklánki!'

(A lengyel és a magyar két testvér a szablya körül is, meg a pohárnál is.) Ezzel a köszöntőmmel biztosan tudom, hogy győzni fogok Wilnáig. — Egyébként a lengyelek igen csókos nép. Nemcsak a nők, hanem a férfiak is könnyen összecseskölöznek férfibaráttal, ismerőseikkel, sőt bárkivel is 1-2 pohár után. De színjózanon is, csupa szeretetből. Nekem is jutott a férficsókokból, amiket szívesen viszonoztam, mert tisztelet és szeretet diktálta őket. Mátyás József.

tengerivel? — kérdezte hangosan.

A két asszony alig rezzent meg. Az egyikük mindjárt kész is volt a válasszal:

— Ha szeme van, láthatja, hogy tengerit törünk.

— Igen ám, de ez a föld nem a maguké... Ide azzal a zsákkal és jó iesz melőbb elpucolni innen.

Az asszonyok látták, hogy itt nem sokat használ a szemtelenség, felkapták a zsákot és futásnak eredtek. Koskocsák Mihály azonban utánuk vetette magát és izgalmas hajszá után sikerült is az egyik asszonynak. Balla Józsefnének elkapni a szoknyáját. A kerülő nagyot rántott a szoknyán, mire Balláné megtorpant.

— Segítség, segítség, megrögtött a gazember! — kiáltozott most a bajbajutott asszony.

A kiáltozásra az egéruat nyert másik asszony, Nagy Jánosné megállott és visszazélt. A zsványbecsület nem engedte, hogy cserbenhagyja társát. Gyorsan visszafutott és még Koskocsák Ballá néval birkózott, hogy elvegye tőle a zsákot, ő hátulról teljes erővel tittegni kezdte a meglepett mezőört. A férfi a heves támadás következtében elengedte Ballánét és Nagyné ellen fordult, hogy a további ütlegelést megakadályozza. Koskocsák azonban rossz stratégiának bizonyult. Alig hogy megfordult, most Balláné lendült támadásba s a következő percben a két amazon úgy csépelte a hórihorgas embert, hogy az azt sem tudta, merre kapkodja a fejét.

A veréssel azonban még nem érte be a két asszony. A szó szoros értelmében letépték Koskocsák Mihályról az inget, a nadrágot s a derék mezőört úgy maradt ott a haretéren, mint egy elvert Ádám. Mikor aztán Balla Józsefnék így helybenhagyták a kerülőt, a zsákkal és a tengerivel együtt sorsára hagyták. A megesufolt ember kénytelen volt elrejtőzni a fák között, majd megvárta, míg leszállt az est és csak akkor lopakodott óvatosan hazra.

Az izgalmas kalandnak azonban folytatása lett. Koskocsák Mihály ugyanis a csendőrségnél feljelentette Balla Józsefnét és Nagy Jánosné, akik ellen hivatalból is megindult az eljárás.

Olvassa el!

Ha Budapestre jön, szálljon a Belváros szívében újonnan alakított, minden igénynek megfelelően berendezett

FEHÉR HAJÓ SZÁLLODÁBA
IV., KÉPIRÓ-UTCA 8.

Telefonhívó: 812-96.

Elegánsan berendezett szobák folyóvízzel, figyelmes kiszolgálás. Szobák P 2.50-től Hónapos szobák. — Olcsó árak!

Távolbol

Ha jó az este, fejem lehajtom
És rád gondolok jó Anyám.
Könny permetezi végig arcom
És oly' sokáig el nem alszom,
A nyári napnak alkonyán...

Én mindig magam előtt látlak,
Arcodon szelid mosolyod.
Eljössz-e hozzám? Egyre várlak,
Hogy utjaimon veled járjak.
Beteg vagy. Nem jössz. Jól tudom.

Ne hidd, ne hidd, hogy elfeledlek
És nem is gondolok Redd.
Még százsorta jobban szeretlek,
Hogy utjaink így elvezetnek...
Tisz nem lehet elfeledni egy Anyát!

... nesirj Anyám! hisz' örökké veled,
szerető, legkisebbik Gyermekeid!...
ERDELYI KLÁRA ERZSÉBET.

Állategészségi ügyek

a megyei közigazgatási bizottság előtt

A főispán intézkedésére akció indul, hogy a sertésstenyészítő községek olcsóbban kapjanak szérumot.

Hajdumegye állategészségügyeiről és forgalmáról a megyei közigazgatási bizottság ülésén Czelloth János állategészségügyi főfelügyelő tett jelentést.

Ezzel kapcsolatban Ludány Miklós, a lötenyészési bizottság elnöke azt kérte, hogy a főispán indítson akciót abban az irányban, hogy a mének fedezési díjait szállítsák le, mert a mai 8-10 pengőt a kiszagadk nem képesek megfizetni. A sertésvész elleni szérumokból kérjenek propagandaoltások céljára anyagot.

Báró Vay László főispán: A fedező-mének díjleszállítása ügyében tárgyalásokat fog folytatni a mentelep parancsnokával, a minisztériumban is eljárnak. A szérum ügyét maga is igen fontosnak tartja. A sertésstenyészéssel foglalkozó községek fizetőképessége függ a tenyészítés sikerétől. Eddig tényleg nagyon magas volt a szérum ára, amit még az

uradalmak sem igen tudtak megfizetni. Tavaly Bihar megyében akciót indított és közvetlenül tárgyaltak a szérumgyárakkal. Sikerült annyit elérni, hogy propaganda célra kedvezményes áron kaptak szérumot. Akadt olyan község, ahol nem vállalták az oltásokat és az eredmény az lett, hogy a beoltott 800 sertés közül elpusztult három darab, a be nem oltott 500 sertésből pedig 75 elhullott. Mindenesetre meg kell találni a módját annak, hogy minden tulajdonos képes legyen beoltatni a sertéseit. A község áldozatkészsége, a szérumárak leszállítása meg kell, hogy hozza az eredményt. A földművelésügyi miniszter rendelete folytán a szérum árát már is leszállították 150 pengőről 80 pengőre, de még ez is sokallam. Akciót indítok Hajdumegyében is, hogy sertésstenyészítő községek olcsóbban kapjanak szérumot.

Megverték és meztelenre vetkőztették, mert megakarták akadályozni, hogy tengerit lopjanak

Egy porcsalmidülőt mezőört kellemetlen kalandja két harcias asszónyal.

A múlt délután rendkívül kellemetlen kalandja volt Koskocsák Mihály 46 éves mezőörnek, aki a porcsalmi dülőben teljesít kerülőt szolgálatot. Az említett időben Koskocsák éppen köruton volt a földeken, mikor észrevette, hogy az egyik helyen a tengeri gyanusan mozog. Rögtön gondolta, hogy tolvajok vannak a közelben. Hallotta is, amint

óvatosan török a tengerit. Elhatározta, hogy nyakonesípi őket.

Odaosont a tolvajok mögé. Meglepetéssel látta, hogy két asszony törö a tengerit és mindjárt gyümölszölök is egy nagy zsákba, amit bizonyára éppen erre a célra hoztak magukkal. Ekkor Koskocsák előlépett.

— Hát maguk mit akarnak azzal a

ÖZZADÁS és kellemetlen tünetei megszűnnek
mindenkinek ha **NOVOLA** kenőcsöt HASZNÁL LABAINAK ÁPOLÁSÁRA HATÁSBAN BIZTOS. ÁRA: 1.-P.
Készíti: ARANYANGYAL gyógyszerfár
DEBRECEN, PIAC és SZT.-ANNA u. SAROK. ALAPÍTÁSI ÉV: 1670.

Időjárás

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti szeptember 12-én:

A mai nap folyamán a mi területünk és a nyugatról jövő zavarterületek hatása alá került. A felhőzet erősen megnövekedett és a nyugati szél is a délelőtti órákban viharos lökésekkel fújt. A lehülés azonban eddig még nem öltött erősen észrevehető mérvet, s az időváltás folyamatát eddig még nem kísérte lecsapódás sem. Holnapra már bennünket is elérnek a hűvösebb légtömegek és így kedden észrevehetően fog süllyedni a temperatura.

A hőmérséklet legmagasabb értéke vasárnap 31.2 C fok, hétfőn 29.0 C fok volt.

A légnyomás emelkedik. A tengerszintre redukált értéke reggel 756.6, este 758.2 mm volt. Esti hőmérséklet 23.0 C fok.

Változóan felhős idő várható, további hősüllyedéssel, erős nyugati légáramlással és esetleg még csapadékkal.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara gazdaközönsege figyelmét, hogy zöldség- és főzelékfelvételeket, ha illő áron ősszel nem adhatják el, figyelmes és gondos eltarítással tartásuk meg felújítását és tavasszal való értékesítésére.

Vegyeskereskedők gazdasági kötelárúsítása. Állandó vita tárgya, hogy a vegyeskereskedő iparigazolványa alapján gazdasági kötelárukat szabadon árusíthat-e, avagy csak abban az esetben, ha az illető községben köztulajdonos mester nincs. M. kir. kereskedelmiügyi miniszter legutóbb 130.274—1932. K. M. sz. a. kelt rendeletével úgy döntötte el a kérdést, hogy kimondotta, hogy a vegyeskereskedő iparigazolványa alapján gazdasági kötelárukat szabadon árusíthat, vagyis a cikkeknek árusítása a szatóc (vegyeskereskedő) üzletkörebe beletartozik.

A Tiszántúli Faültetők Társasága a faültetés és gyümölcsteleptetés megkönnyítése céljából ez év tavaszán megindított akecióját folytatja és az anarcsi (Szabolcs megye) faiskolából feláron való beszerzésre nyújt lehetőséget. Ezen akeciójára való hivatkozással forduljon minden tag közvetlenül az anarcsi faiskolához gyümölcsfa oltványainak beszerzése végett.

Besurránó tolvajlás. Özv. Pófok Györgyné, Varga u. 7. sz. a. lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a lakásból egy 40 peng értékű karóját elloptott. A nyomozás megindult.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara gazdaközönsege figyelmét, hogy a Kecskeméti Szőlősgazdak Egyesülete Kecskeméten szeptember 24—25—26-án szőlő-, gyümölcs-, bor- és kertészeti kiállítást rendez, — terményeikkel igyekezzenek ott részt venni.

Tenyészakasztás. A Debreceni Gazdasági Egyesület néhány napon belül 75 darab vörös izlandi tenyészakaszt fog kiosztani az egyesületi tagok között, darabonként egy pengős kedvezményes árban. Igényléseket még elfogad az egyesület titkári hivatala.

Rádiólok, amatőrök legolcsóbban Mayer Emil okleveles gépészmérnök műszaki irodájában vásárolhatnak. Átépítések, felvilágosítások, modern laboratorium: Burgundia 15. Telefon: 15—79.

Ha hosszú életű akar lenni, jó kedvre van szüksége. Ha jó kedvű akar lenni, olvassa a „Ludas Matyi” vicclanot.

„Én meg fogok halni“

Katona Péterné, Kinizsi u. 60. sz. a. lakos vasárnap bejelentette a rendőrségen, hogy a nála szolgáló Leiter Juliska 17 éves cselédeleány felakasztotta magát és mire rátaláltak, már meghalt.

Az öngyilkosság ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot és találtak is az öngyilkos fiatal leány holmijai között egy irkalapra írt búcsúlevelet, amelynek a szövege a következő:

„Én meg fogok halni, írják meg anyámnak Balmazújvárosra, Nádas u. 9. Amiért felakasztottam magam, nem mondom meg senkinek, magammal vi-

szem a sírba a titkot. Csókolok mindenkinek, az összes rokonokat. A mult havi fizetésem adják oda az anyámnak. Nem írok többet, mert sürgős a dolgom“.

A cédula alján még egy áthuzott sor, amelyet azonban ki lehet olvasni: „Oh, hogy én meg fogok halni, anyám!“

Szegény Leiter Juliska a titkát magával vitte a sírba, mert senki sem tudja megmondani, hogy a szolid, rendes fiatal leány miért dobta el magától az életet. Eltemetésére az ügyészség az engedélyt megadta.

Ha a kiscgazda versekkel szórakoztatja társait

Izgatás miatt őrizetbe vettek egy büdsszentmihályi gazdát.

A mult nap a büdsszentmihályi csendőrs őrizetbe vette Alföldi Sándor odaválói kiscgazdát, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy izgató beszédet tartott és lázító tartalmu verset, cikket olvasott fel. Alföldi Sándor azelőtt békés, megbízható ember volt s most az egész községben meglepetést keltett őrizetbevétele. A kiscgazda ellen a büdsszentmihályi szociáldemokrata párt titkára tette a feljelentést, aki azóta kilépett a pártból. A volt párttitkár feljelentése szerint Alföldi különösen a földművesek körében izgatott a társadalmi rend ellen.

A kihallgatás alkalmával Alföldi Sándor tagadta, hogy ő izgatni akart volna bárki ellen is. Ugyanakkor azonban a házkutatás alkalmával a csendőrok egy verset és egy szélsőséges hangu cikk másolatát találták meg a lakásán.

Ezek az írások valóban lázításra szitának és a társadalmi rend felforgatására buzdítják az embereket. Mikor ezeket Alföldi elé tárták a csendőrok, ő a következőket mondotta:

— Én megint csak azt mondom, hogy eszembe sem jutott az izgatás. — Egyik rokonomtól a multkorában egy csomagot kaptam Délamerikából. A csomagban volt egy magyarnyelvű ujság, mely egy verset és egy cikket közölt. Nekem nagyon megtetszett mind a két írás és kimásoltam. Nem tudtam, hogy hibát követek el, ha ezt a verset és a cikket megmutatom az ismerőseimnek.

A verskedvelő kiscgazdát a csendőrok Büdsszentmihályról bekisérték a debreceni kir. ügyészségre, ahol leutalták a fogházba és megindították ellene az eljárást.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések: Dede Lajos npsz., fiu Sándor; Szabó István városi v. hajdu, leány Lenke; Szalóki Antal fm., leány Ilona; Szabó János fm., leány Erzsébet; Krölling Ottó magánhív., leány Ibolya és 4 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Nagy Istvánné Ábel Sára ref. 63 éves, Onossai u. 63.; Kun Miklós ref. 63 éves, Szamosszeg; Orbán Gyula ref. 7 hónapos, Zádor u. 20.; Nagy Erzsébet ref. 6 hónapos, Puskástelep; Mester Sándor ref. 5 éves, Késes u. 12.; Bökönyi Mária ref. 5 hónapos, Pac 9.; dr. Liszt Nándor r. kat. 67 éves, Szent Anna u. 12.; Laczkó Ferenc r. kat. 69 éves, Simonyi út 2.; Borbély Gábor ref. 26 éves, Hajduböszörmény; Hornung Erzsébet r. kat. 22 éves, Békési B. u. 6.; Csele István ref. 13 hónapos, Péterfia u. 15.; Borsi Julia ref. 80 éves, Piac u. 21.; Pokoly Kálmán ref. 35 éves, Hajdudorog; Varga Péterné Erdei Zsuzsanna ref. 57 éves, Bérkocsis u. 48.

Eljegyzések: Kelemen Sándor—Kosztin Sára; Simon Imre—Guti Julia; Balogh Dániel—Sári Julia; Magyar Imre—Bodnár Julia; Munkácsi Ferenc—Sas Rozália.

— Iskolaceipőket garantált minőségben csak Turulnál, Piac u. 63.

— Tizenhét kilogramos szőlőfürt. Kereki András kécskei szőlősgazda szőlőjében az egyik szőlőtőkén olyan hatalmas szőlőfürt képződött, melynek csodájára járnak. A szőlőfürt sulya 17 kilogram és 42 dekagram s amellet minden szeme édes és zamatos.

Sajátkészítésű mosóbőrkeptyü, kétgombos P 4.80
dívat schluplos P 5.80

Solid Ia minőségű flor és selyem harisnyák rendkívül olcsó árban

Schön Sándor keztyü, kötszer és **Debrecen**
orvosi műszertárában
Piac-utca 14—Csapó-utca sarok.

ARANYERNÉL

és az evvel járó béldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelet inger, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohárnyi mennyiségben rendelik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Joób Évike, élt 9 hónapot. Temetése kedden délután 5 órakor lesz, a köztemető ravatalozó terméből, az evangélikus egyház szertartása szerint tartandó ima után. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Nagy Erzsébet, élt 9 hónapot. Temetése kedden délelőtt fél 12 órakor a köztemetőből. Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Kovács István élt 6 hónapot. Temetését kedden délelőtt 11 órakor a köztemetőből Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

Halálozás. Hornung Erzsébet 23 éves korában elhunyt. — Temetése szeptember 13-án délután fél 5 órakor lesz, a köztemető 4. számú ravatalozó terméből, a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint. A temetést Gebauer temetk. vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Felejtethetlen felesem, jó anyámnak és rokonomnak temetésén megjelent rokonok, jó barátok és ismerősök vigasztaló szavaikért, a ravatalára küldött virágok és koszorúkért, — mely által mérheterlen fájdalomunkat enyhíteni szivesek voltak, — valamint a Gebauer temetkezési vállalatának előzékeny kiszolgálásáért ezuton is hálás köszönetet mondunk. — Polgár Busi József és családja.

Sirkő a legolcsóbban beszerezhető Róna Sándor sirkőgyárban, Deák Ferenc u. 21.

Mozik műsora.

VIGSZINHAZ

6 és 9 óra:

Táncol a kongresszus és Monte Carlo bombázása.
Két remek UFA sláger. Főszeplők: Willy Fritsch, Lilian Harvey, Lil Dagover, Hans Albers.

URANIA

fél 7 és 9 óra:

Az első férfi.
Dorothy Mackail.
Mai gazdagok.
Janet Gaynor és Charles Farrell.

Kisérő: A X. Olimpiász I. része
Képek a diésőségesen szereplő magyar olimpiakonokról.
Jön: Hercegnő adjutánsa.
Az UFA legnagyobb slágere.

Használt tankönyveket legmagasabb árban vesz, cserél, elad Springer könyvkereskedése. Irászerek olcsó bevásárlási helye. Ferenc József út 38.

— **Iskolakönyveket** már most beszerezheti szállított árakon. — Használt tankönyveket állandóan vesz és elad Antalffy könyvkereskedése.

— Senki el ne mulassza e kedvező alkalmat. Saját elsőrendű gyapjuszövetimből férfiruhákat, felöltöket készítek 75 pengőért. Vég uriszabó, Burgondia 2. Viselt férfiruháért ujat készítek vagy szövetet adok.

— Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó, Piac u. 33. — Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. — Csillag, Árpád tér 1. — Nádor, Szent Anna u. 66.

— **EGYETLEN PENGŐÉRT** csodaszép fényképet készít Önnek is az Unio műterem. Szevits-palota, Piac ucca 4°

SPORTHIREK

A Bocskai nagyobb tudása folytán még szürke játékkal is fölényesen győzött Soroksár fölött

Bocskai—Soroksár 5:0 (2:0).

Hiába volt kánikulai hőség, hiába vonzott a strand, a község mégis szép számban gyűlt össze a Diószegi uti pályán, hogy viszontlássa kedvenc csapatát, aki három hónapja nem játszottak debreceni közönségük előtt. A Bocskai meg is hálálta az érdeklődést, mert, ha nem is mutatott briliáns, lenyűgöző játékot, mégis fölényesen győzött. Tetszettek az új játékosok is, néha fel-felcsillant a csapat magas tudása és ezek a gólok az ellenfél kapujába. Mi kell ennél több?

pura, amely a kapus kezét érintve, jut a hálóba. 2:0.

Soroksár a szélsői révén támad, de a védelem mindent ment, majd ismét a Bocskai kerül fölénybe és Hevesi lécc alá löv, de a labdát Elblinger hátvéd közel üti vissza. *A 11-est Markos lövi, de a kapufára. Fogja is a fejét utána.*

Szünet után a Bocskai kezd frissebben és a 3. percben Teleky lapos lövése a meglepett kapus lábai között a kapuba jut. 3:0.

A Bocskai támaja Soroksár kapuját.

A Bocskai már a kivonulásnál „megfőzte” a közönséget ragyogóan elegáns új dresszéval és olasz módra körbeállva, fémelt karral üdvözölték a közönséget. Zugott is a taps percekig, amelyből jutott a bírónak is, akit pedig a multkor meg akartak verni. Boronkay azonban rácsafolt multkori szereplésére, mert most kifogástalanul vezette le az egyébként síma mérkőzést.

Az érdeklődés azonban főként a Bocskai új szerzeményeinek szólt, akikről meg lehet most is állapítani, hogy hasznos tagjai lesznek a csapatnak. Legjobban tetszett Janzso, aki úgy gyorsaságával, mint imponáló rugásaival és biztos szereléssel megmutatta, hogy a magyar hátvédnek első vonalába tartozik. Vaniesek még kissé bizonytalan, Zilahi sokat ígér, jó lövő, de a mezőnyben kissé lassú és a passzjátékának is fejlődnie kell. A régiék közül Markos játéka volt a legkellemesebb meglepetés, szédületes lefutásait önzetlen beadásokkal fejezte be és az általa teremtett helyzetből sokkal több gólnak kellett volna esni. Vencze remekbeszabott góllal vette észre vagát, Teleky kissé bágyadt volt. Hevesi igyekezett. A fedezetsor meglátható, bár Remmer sokat katonadozik, míg Palotásnak még akrobatikus mutatványra is volt ideje. Fehér kifogástalanul védett. Soroksárnak vannak értékei, ami főleg a kezdeti lendületben mutatkozott meg, de a belső trió gyöngye és ezért nem tudtak a helyzeteikből gölt rugni.

A mérkőzés változatos játékkal indult és Soroksár ugyancsak veszélyesen támad, míg a Bocskai nehezen lendül bele. Ennek megfelelően

csak a 23. percben esik az első gól, Markos remekül hátraadott labdáját a jókor érkező Zilahi mintaszerűen belövi. 1:0.

Nem sokára megvan a második gól is. Markos és Hevesi egymáshoz játszanak, végül Vinczehez kerül a labda, aki éles bombát küld a ka-

nács az utolsó pillanatban visszaadta a Mátészalkai TSE pontjait, amely így visszakerült az I. osztályban, míg a NyÖTSE kiesett és így az MTSE játszott a NyÖTSE helyett a DKASE-val, amelytől 1:0-ra kapott ki. A fejlődő Textil 3:0-ra győzött a DVSC fölött, a KSE Debrecenben is 3:0-ra győzött a DTE fölött, a NyKISE 1:0-ra legyőzte a NyTVE-t, míg a KMOVE 3:2-re győzött a DMTE fölött.

A PMAV

Kaposvárott játszott vasárnap a Somogy ellen Magyar Kupa mérkőzést és 4:2-re vereséget szenvedett. A kerület bajnoksapata igen jól tartotta magát, mert két ízben is megszerezte a vezetést és ha a bírónem nyomja, jobb eredményt érhetett volna el.

A déli kerület

válogatott csapata 6:0-ra győzött Budapest fölött és így megnyerte a Drehr-serleget.

Nyiracsádi SC—Vámospécsi SC 2:1 (1:0).

Vasárnap délután volt a mérkőzés. Az első 25 percben igen szép játék volt. Különösen a VS játéknak látszott meg, hogy összszokott a csapat és kellő tréningje van. Az acsádi csapatban a környék minden községéből volt egy-két játékos, ez volt az oka, hogy csupán csapatkodásból állt a játékuk. A 25. percben (Klein Sándor mérnök) a bírón indoklatlanul 11-est ítélt a VSC-nek, erre az acsádiak tüzbe jöttek, de eredményt nem érnek el és a legsportszerűtelenebb

játék közben füttyöl a bírón felidőt.

Féldő után egymásután rugják le a VSC-játékosait. A bírón minden lefutását a VSC-nek lefújja. A 30. percben egy öngól (2:0). A pércsi mezőny üres. Mindig az acsádi kapunál mozog a labda, a bírón mindent megakadályoz. Valahogy a bírón nem vette észre a közeledő veszélyt és így a VSC szépit az eredményen (2:1). Ezután a játék csak a bírón füttyöléséből állt, fél, hogy kiegészít a pércsi csapat. Hamar le is fújja a mérkőzést.

Debrecen 2. postahivatal—Debrecen 1. postahivatal 3:2.

Folyó hó 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta idej mérkőzését a Debrecen 2. sz. postahivatal tisztikara a Debrecen 1. sz. postahivatal tisztikarával a DEAC nagyerédi sporttelepén. — Eredmény: 3:2 a 2. sz. postahivatal javára. (Féldő: 2:1.)

Az igen jól sikerült mérkőzés játékosai voltak a 2. sz. postahivatal részéről: Nagy József — Pereki, dr. Deák — Csontos, Pihál, Lőrinczy — Tatár, Murvay, dr. Rózsa, vitéz Hódossy, dr. Csáky. Az 1. sz. postahivatal részéről: Boros Béla — Czákó, Gallier — Eiselt Maróthy, Bujdosó — Liszka, Nagy Géza dr. Nagy Endre, Nagy Károly. Kiténően játszottak: dr. Deák, Pihál, Murvay, dr. Rózsa, vitéz Hódossy; Maróthy, Nagy Géza, dr. Nagy. Kiváló formát játszott ki Bujdosó.

Felhívás.

Felkérem a PIFC játékosait, hogy ma délután 4 órakor a Dohánygyári pályán jelenjenek meg. Intéző.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A drága szérum, és a sertésvész

A debreceni sertéspiac.

A tegnapi sertésvásár is érezte a mai időket. Lanyha kereslet, közepes felhajtás, így a vásár igen csapant formát mutatott. Holott a kivitel bizonyos kontingensig szabad Bécs felé, azonban a mai árak olyanok, hogy csak veszteséggel lehet exportálni.

A vásáron meglátszott a Tiszántult súlyosan érintő sertésvész keltette helyzet is.

Szóllós Ármint, a Vásárpénzlár igazgatóját kérdeztük meg a mai helyzettel kapcsolatosan, aki az alábbi nyilatkozatot adta:

— A legutóbbi esztendő sulyos veszteséget hoztak a Tiszántulra éppen az itt dühöngő sertésvész miatt. Az elmúlt esztendőben is hihetetlen veszteségek érték a gazdákat, ami most látszik a piacon is, mert a kocák és süldők száma jóval kevesebb, mint pár évvel ezelőtt volt. Igen, itt kétségkívül nagy szerepe van a szérumnak is. Hiszen annak idején mi voltunk az elsők az országok között, kik vezettük a sertésvész elleni védekezést. A debreceni és Debrecen vidéki gazdák ebből a szempontból is első helyen állottak és alkalmazták is a védekezést, mert tisztában voltak a védőoltások értékével. Az azonban tagadhatatlan tény, hogy a drága szérumok, azáltal a sertés árának esőkenése, maga a gazdasági lehetetlenülés következtében a legjobb felkészültségű gazdák se tudtak kellőleg védekezni. Most már a földművelésügyi minisztérium intézkedett a szérumok leszállítására s akinek pénze volt és van, az beszerzheti akár milyen mennyiségben. A védő-

szérumok szindikátusa azonban üzletti érdekből nem akar nagyobb ármérsékletet adni, úgy, hogy ma még mindig 80 pengő egy liter szérum. Holott ez a kérdés nemzetgazdasági szempontból a legfontosabb, mert Magyarország mezőgazdasági prosperitását a gazdák sertésenyésztése adta meg.

— Aztán igen fontos, hogy a hizlalók és nagyban vásárlók csak szimultánözött sertést vesznek éppen a vérszevaló tekintettel, éppen azért, ha a gazdák eladásra akarnak tenyészteni, már azért is kényszerülnek a drága védőoltások alkalmazására. Éppen ezért, mert ez így van és a gazdák kényszerhelyzet miatt ki vannak szolgáltatva az ipari érdekeltségeknek, meg kell találni a módot a kereskedelmi érdekek keltő óvása mellett a mezőgazdasági termelői érdekek megfelelő védelmére is, még pedig úgy, hogy a mezőgazdasági szakképzéslelet vonják be az ipari érdekeltségek valahányszor árakat kalkulálnak. Csak ilyen tervek megvalósításával lehet új és biztos utakra vinni közgazdasági életünket.

A tegnapi sertéspiacra felhajtottak kövérsertést 436, soványat 919 darabot. Elkelt 425 kövér és 363 sovány. A vásár általában vontatott volt. Az árak a következőképpen alakultak. Elsőrendű kövér uradalmi sertés élő súlyban kilogrammonként 108—115, közép minőség 95—108, harmadrendű minőség 62—80. Érdekes, hogy a kövér sertés vételét leginkább pesli vásárlók eszközölték, míg a helyi hentesek kevés sertést vásároltak. A sovány sertésekből az árak a következők voltak: Koca 70—80 fillér, süldő 80—100 és a választott malacok párja 15—20 pengő volt.

TERMÉNYTÖZSDE.

Határidőüzlet: Buza: októberre 12.75 —76. márciusra 14.11—12. Rozs: októ-

A Ferencváros

kísérleti csapata majdnem pontot hagyott Miskolcon, mert csak elvesztett küzdelem után tudta 1:0-ra legyőzni az Altólát.

Magyar vereségek Olaszországban.

Három magyar csapat játszott vasárnap Olaszországban, de mindhárom vereséggel tért haza. A Hungária 2:1-re kapott ki Fiorentinától, amelyet a Bocskai két ízben is legyőzött. Újpest Genuában szenvedett 6:5-re vereséget, míg a Budai 11 Fiumében kapott ki 2:1 arányban.

A II. liga

eredményei: SzNFC—BAK 12:0, Taxi—Budafok 3:2, Vasas—Phöbus 1:1, VAC—Shell 7:0, Csepel—Rákospalota 7:0, Drasche—Börös 4:2, ETC—Droguisták 5:2 arányban végeztek.

Az amatőrbajnokságban

érdekes eset történt, a fellebbezési ta-

Csapó-u. 41 sz. alatti üzletben tűzoltólaktanya mellett

csak rövid ideig szenzációs olcsó gyapju szövetek árusítása férfi ruhákra, felöltőkre stb. Ugyan ott vise t férfi ru ákért, felöltőkér gyapju szövetet, selymet adok.

Az új táncok

Bosztánok keretében lesznek bemutatva 17-én, szombaton este a **BALOGH-TÁNCISKOLABAN**. A hét folyamán diák-kolonok kezdődnek. Beiratások d. u. 5-től.

Berre 8.13—15, márciusra 9.44—45. — Tengeri: májusra 9.08—10.

Készárutétel: Buzai: tiszai 77 kg-os 13.40—13.65, 78 kg-os 13.55—13.80, 79 kg-os 13.75—13.95, 80 kg-os 13.80—14.10, ftiszai 77 kg-os 13.00—13.10, 78 kg-os 13.15—13.25, 79 kg-os 13.30—13.40, 80 kg-os 13.40—13.50, jászai 77 kg-os 12.80—13.00, 78 kg-os 12.95—13.15, 79 kg-os 13.10—13.25, 80 kg-os 13.20—13.40.

Rozs: pestvidéki 7.35—7.50, egyéb rozs 7.45—7.65, tak. árpa I. 9.00—9.40, tak. árpa II. 8.80—9.00, felv. sörárpa 11.00—12.50, egyéb sörárpa 10.00—11.00, zab I. 10.20—10.40, zab II. 9.85—10.00, korpa 7.15—7.25.

CSIKÁGÓI ZARLAT.

Buza szept. 50 hétnyolcad (52 ötnyolcad), dec. 54 háromnyolcad (56 egynyolcad), máj. 59 fél (61 háromnyolcad).

Tengeri: szept. 28 (29 háromnyolcad) dec. 31 fél (32 egynyolcad), máj. 35 háromnyolcad (37 egynyolcad).

Zab: szept. 15 fél (15 fél), dec. 17 és háromnegyed (18 háromnegyed), máj. 20 háromnegyed (21 háromnyolcad).

Rozs: szept. 31 (—), dec. 33 fél (34 hétnyolcad), máj. 38 fél (39 és hétnyolcad). Az irányzat tartott.

A MÉSZÁROS SZAKOSZTÁLY JELENTÉSE

Szeptember hó 3-tól szeptember 10-ig. Levágott: nagy marha 93 darab, növendék marha 55 darab, borju 176 darab, juh 135 darab, ló 4 darab; összesen 463 darab.

Nyersbőrök: magyar marhabőr 40 fillér, tarka marhabőr 50 fillér, borjubőr 60 fillér.

MARHAHUS

a) **Pecsengehusok:** felsál 100—120, fehérpecsenye 1.00—1.20, vesepecsenye tisztítva 2.00, csonttal 1.20, gömbölyű felsál 1.20, fartűk 1.20, rostélyos (ramstek) 1—1.20, lapocka 1—1.20. b) **Leveshusok:** hátszín 1.00, tarja 1.00, szeg 80, lábszár 80, hátszín széle (latcili) 1.00. c) **Gulyáshusok:** nyak kicsontolva 80, fej 60. d) **Bélszervek:** máj 60, szív 80, tügy 60. e) **Csontok:** fehér csont 40, veres csont 20.

BORJUHUS

a) **Pecsengehusok:** comb 1.40—1.60, lapocka 1.40—1.60, vesés karaj 1.20—1.40, karaj 1.20—1.40, vastag szeg 1.20—1.40, vékony szeg 1.00—1.20, máj 1.40. b) **Pörkölt:** nyak, konc, szív stb. 1.00.

KÖMÜVES IPAROSOK FIGYELMÉBE!

A Debreceni Ipartestületbe tartozó kömüves iparosok folyó hó 14. napján, szerdán este 6 órakor, — az Ipartestület helyiségében ülést tartanak. Az ülésen rendkívül fontos ügyek kerülnek tárgyalás alá, miért is minden szakosztályi tag feltétlenül és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

Mészarak:

Ott/Jan	100 q a P 3'60	1 m ³ P 22'	Ott/Jan
	25-30 q a P 3'80	1 nagy láda P 11'	
	100 kg. P 4'	kapható:	

KORONA festéküzlet
Piac-u. 10. Petőfi-tér 8. Telefon 19-74.

Négy és egynegyed millió pengő veszteséget szenvedtek a hajdumegyei gazdák a rossz termés miatt

A megyei közigazgatási bizottság feliratot intéz a kormányhoz a gazdák hitelképességének biztosítására -- Báró Vay főispán: A pénzügyi és a gazdasági életben rövidesen változásnak kell történni

Hajdumegyei közigazgatási bizottsága báró Vay László főispán elnöklésével hétfőn tartotta meg rendes ülését, amelyen az alispán időszerű jelentését Uzonyi Barna főjegyző terjesztette elő.

Az alispáni jelentés kapcsán Gaál Mihály a vetőmag ügyében szólalt fel. — Foglalkozott a megyei katasztrófális buzatermésről, amelyet a tengeri közepesnél alacsonyabb termésével nem lehet pótolni. Vetőmag nincs. Nem kiélgető, hogy csak a husz holdon aluli birtokosokat akarják segíteni. Terhesnek tartja azt a feltételt is, hogy adnak ugyan vetőmagbuzát, de cserébe érte másfélszeres mennyiséget kell majd visszaadni termésben. Ezt a segélyt senki sem meri igénybe venni. Ennek az a következménye, hogy a gazdák ocsut vetnek és ocsut fognak aratni is. Arra kéri a főispánt, hogy amíg nem késő, lépjen közbe a kormánynál, mert a gazdák nem fogják tudni a köztartozásait sem megfizetni, aminek aztán beláthatatlan következményei lesznek. Másik kérése az, hogy az östermelői igazolványokat adják ki az adóhivatalok is, hogy ne kelljen érte bejönni Debrecenbe a gazdáknak.

Váczy József arra mutat rá, hogy talán 1897-ben volt olyan rossz buzatermés, mint az idén. Hajdumegyében 110 ezer holdat vetettek be búzával és 7—8 mázsás termés helyett 3.8 mázsásat kaptak. Ez pénzértékben 4,224,000 pengő veszteséget jelent, amit semmivel sem lehet pótolni. Szó sem lehet róla, hogy a tengeri pótolja. A gazdaközöniséget hitelhez kell juttatni, de nem úgynevezett mezőgazdasági hitelhez, amelyet egy szon alatt vissza kell fizetni, hanem rendes bankhitelhez, amelyet azonban csak több év alatt kelljen visszatéríteni. Példákat hoz fel arra, hogy Nánáson — de másutt is így van — hitelképes gazdák tehermentes ingatlanokra nem képesek kölcsönt kapni. Télen kenyér nélkül fognak maradni a gazdák, mert elvetik az utolsó szem búzájukat is. Javasolta, hogy intézzenek feliratot a kormányhoz és kérik, gonoskodják a gazdák hitelképességét. A tőketerlesztést ne követeljék a gazdaktól, akik a kamatokat is alig képesek kiizzadni.

Báró Vay László főispán: Kétségtelen, hogy a katasztrófális buzatermés az amúgy is súlyos pénzügyi viszonyok között élő gazdákat fokozott nehézségek elé állítja. A földművelésügyi miniszter bizonyos kules alapján ad vetőmagbuzát. A miniszter figyelmét felhívta arra, hogy a kulcsot szállítsa le. Reméli, hogy ebben a irányban valami történni is fog. A boletta alaphól a miniszter nem vonhat el nagyobb összeget a vetőmag célokra, mert akkor megkárosítja a tojás, baromfi stb. kiviteket. — Eleinte úgy volt, hogy nagyobb összeg áll rendelkezésre a boletta-alaphól, mivel kevesebb buza termelt, később azonban kiderült, hogy mivel több a rozs, mint számították, oda kell a boletta-alap.

— A helyzet igen nehéz. Össze kell szednünk minden erőnket — folytatta báró Vay László főispán —, hogy azt a kismennyiségű jobb búzát valahogy a földbe juttassuk, mert különben nem tudjuk a jövőbeni termést megmenteni. Az is bizonyos, hogy bár a tengeriben jobb termés ígérkezik, mint a tavalyi volt, mégis Hajdu megyében Bősörmény, Nánás vidékén rekordtermésről szó sincs. Magam részéről mindent

megtettem a segítség érdekében és nincs kifogásom az ellen, hogy a bizottság a feliratot elküldje és kérje az aránykules leszállítását.

Helyesi Váczy kijelentéseit, mert nagyon fontos, hogy a gazdák megfelelő feltételek mellett hitelhez jussanak, ha kellő fedezettel rendelkeznek. Lehetetlennek tartja, hogy amikor a gazda nem tud kamatot fizetni, akkor tőketerlesztést követeljenek tőle. Ezen a téren is rendet kell teremteni.

— A hitelkérdés rendezését az hátráltatta, hogy a kormány a külföld bevonása nélkül nem kívánt intézkedni. — Földteherrendezés nélkül ezt a kérdést megoldani nem lehet. A pénzügyi és gazdasági életben az országban kétség-telenül valami változásnak kell történnie. De addig is, míg ez bekövetkezik, megfelelő hiteleket kell folyósítani.

— A kormánynak az az álláspontja, hogy két hónapon belül ezeket a kérdéseket abban az esetben is megoldja, ha a külfölddel harmoniában nem tud megoldást találni. Akkor is olyan intézkedéseket tesz, amelyekkel a kamatkérdést és földteherrendezést dűlőre viszi.

Ujvárossy Lajos: A tengeritermés a közepesnél gyengébb lesz. A régi Osztrák—Magyar Bank a gazdáknak nem adott hiteleket, hanem csak a kereskedőknek, mert inkább csak likvid hiteleket folyósított. Mindenesetre helyes volna, ha a Magyar Nemzeti Bank a Pénzügyi Központtal együtt gondoskodna róla, hogy a gazdák pénzhez jussanak.

Az östermelői igazolványok ügyében Kóródy István pénzügyigazgató kijelenti, hogy csak a forgalmazó hivatal adhat ki ilyen igazolványokat, amelyeket díjmentesen állítanak ki. Minden

két héten kimegy egy tisztviselő Bősörménybe is, tehát akkor ott megkaphatja az igazolványt, akinek szüksége van rá. Ha pedig valakinek időközben kell sürgősen, akkor sem kell, hogy ezért bejöjjön Debrecenbe, mert ha postán kéri, akkor is azonnal elküldik neki. Az igazolványok tulnyomórésze különben már ki van adva azoknak, akiket megillet.

Az alispáni jelentést a felirati javaslattal együtt egyhangulag elfogadják.

FÉLÁRU**UTAZÁSI KEDVEZMÉNY A FRONTHARCOSOKNAK**

Lapunk hasábjain már jeleztük, hogy az Országos Frontharcos Szövetség október hó 2-án Budapesten a Hősök terén nagyszabású országos ünnepséget rendez. Ezzel kapcsolatosan a szövetség vezetőségének sikerült a külföldről és vidékről felutazó frontharcosok részére október hó 1-től 5-ig terjedő időre féláru utazási kedvezményt biztosítani.

A kedvezményt igénybe vehetik a Frontharcos Szövetség rendes, pártfó, vitézi, rokkant (HONSz) igazolványok birtokosai, akik ebeli kérésükkel az Országos Frontharcos Szövetség egyes helyi alakulataihoz, vezetőségeihez, vagy közvetlenül a szövetség országos elnökségéhez fordulnak.

Az igényléseknél a fenti szervezetek igazolványszámaj közlendők és igazolványonként kiállítás és kezelési illeték címén levélbélyegben 30 fillér melléklendő.

A külföldről és vidékről érkező előre bejelentett vitézeknek, rokkantoknak, frontharcosoknak a beérkezések sorrendjétől függően ingyenes, vagy kedvezményes elszállásolásáról, esetleg élelmezéséről a Frontharcos Szövetség országos vezetősége (Budapest, VI., Podmaniczky uca 45. sz.) gondoskodik.

Nem lesz gyermeke fertőző betegségben, ha hatóságilag fertőtlenített tankönyveket szerez be a KULTURA antikváriumban, Szent Anna-u. 3.
Ügyeljenek a KULTURA névre!

APRÓHIRDETÉSEK**Levelezés****Ablakrolettakat**

részletfizetésre ismét szerelünk; előjegyzéseket felvesz: buda pesti üzem megbízottja, Debrecen, Mundi 7. Levelezlap hívásra a mintákat bemutatjuk. 1376

Független

uri asszony igazi uri ember érdek nélkül barátságát keresi. Levelet „Jó pajtás” jelige alatt a kiadóhivatalba. 1377

Alkalmazást nyer férfi**Fodrászsegéd.**

jó munkás, állandó munkára azonnal felvétetik: Szent Anna 3. 1154

Egy

ügyes fiu cipész-tanulónak fizetéssel felvétetik: Griezmannál, — Városház alatt. 1395

Jó munkás

fodrászsegédet azonnal felveszek: Darabos u. 3. Nagy. 1369

Ablakroletta

rendeleteket összeírók — fixre vagy jutalékra — nők is, felvételnék. Bundi 7. 1375

Bor- és pálinka-ügynök fix fizetéssel és jutalék járandósággal felvétetik. Rechemann, Széchenyi utca 22. szám. 962

Alkalmazást keres férfi

Tiszfességes, jobb, gyermektelen házaspár lakást vagy házmesterséget keres, takarításért. október hó 1-re. Cim a kiadóban. 1350

Egy

fiatal, szerény fodrász segéd állást keres. — Cim: Vendég utca 82. 1386

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-88.
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27-88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szolg 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szolg 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. — A közlésdíj vidékről postabélyegben is beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg utca 1. szám (Bika-bérbán) tudhatók meg.

Alkalmazást nyér

Bejárónót
délelőtti, könyvvél,
felvezek: Károly Fe-
rene József ut 6. —
jobbra. 1360

Fodrásznó
jelentkezzen: Sarok u.
2. szám. 1379

Jól főző,
úgyes, rendes bejáró-
nót felvezek: Rother-
more 1. emeleten. 1381

Himzőnő,
ki toledót is tud, azon-
nal felvétetik fehér-
nemű varrodába: Sze-
pességi u. 30. Grünfeld
Margit. 1391

Bejáró-
leány felvétetik: Si-
monffy 58. 1399

Mindenes főzőnőt
— éves bizonyítvá-
nyokkal — keres két
személy. Kossuth u. 32
I. ajtó. 1404

Szücs munkában
gyakorlott leányok fel-
vétetnek: Simonffy u.
2. szám. 1404

Önállóan
főző mindenest jó bi-
zonyítvánnyal kere-
sek szept. 15-re. Payer-
ná Piac u. 16. első em.
1411

Alkalmazást keres

Mosni,
fakaritani házakhoz
elmegyek; lakásomon
is elvállalom; 2 kvár-
télyost elfogadok. Szi-
ves pártfogását kéri:
nagyvesalásos anyja. —
Déli sor 1-c. 1353

Intelligens
fiatal nő házvezető-
nek ajánlkozik. Aján-
latokat a kiadóhiva-
talba kérék: „függet-
len” jellegre. 1363

Intelligens,
árva leány elmenne
gyermek mellé, idő-
sebb urhoz, vagy ur-
néhez, szerény igé-
nyekkel: Jakab Jolán
Derecske. Körút 1005.
szám. 1367

Intelligens,
komoly nő óvadékkal
állást keres. Cim a ki-
adóban. 1380

Diákot keres

Egy-két
középkorú leányt —
vagy fiút külön szoba-
ba zongorahasználat-
korrepetálással elfogad.
közkórház mellett uri-
család. Nyil 14. Esetleg
csak lakás. 829

Egyetemi
hallgatót teljes ellá-
tásra felvezek: Péter
fia u. 13. 1396

Teljes ellátásra
gyermeket fogadok ju-
tányosan, magános nő
— egyetemhez közel —
Doberdó utca 30. 1385

Tizenöt
pengőért szobát ad fü-
téssel, villannyal egye-
temista leánynak, uri
női Eötvös 33. 1275

Teljes
ellátásra vállalkunk is-
kolás leányokat, tágas
és világos utcai szo-
bákban, zongora-, fű-
dőszoba használat-
tal: Rothermere 48., Szap-
panos 7. 1556

Iskolástanulókat
teljes ellátásra elfoga-
dok olcsóért. Lorántffy
utca 5. sz. 2-ik ajtó. 801

Teljes ellátás

Idősebb
nyugdíjas hölgy tel-
jes ellátásban, gond-
zásban részesül, külön
szobában, saját buto-
rával, havi 80 pengő-
ért. Értekezhetni: ked-
den, szerdán, esütörtök-
ön d. u. 3—5-ig. Kölc-
sey u. 24. sz. Leány u.
sarok, II. ajtó. 1351

Ajánlat

Hölgyeim!
Ruhájkukat a legújabb
divat szerint, a leg-
olcsóbban Péterfia u.
18. sz. alatti divat-
teremben készíthetik.
639

Intézeti
fehérneműt, egyenbluzt,
iskolakötényt legújabb
minta szerint. Női és
férfi fehérneműt, ág-
nyeműt, monogramozást,
hímzést és endlizést
megszokott olcsó árban
nagyon szépen készít
Dózsáné, Szent Anna 5.
1505 — IX. 28-ig

„Ica”
kalapszalonn megnyit
Piac utca 79. alatt. —
Szenzációs olcsó árak,
állandó újdonságok.
1005-X-1-ig.

Boroshordó,
új és használt, min-
den nagyságban és
mennységben, taposó
és káposztás kadak,
keményfa dezsák rak-
táron; javításokat ju-
tányosan, gyorsan
készít: báró Györfy
hordógyártási telepe,
Nap u. 4. Telefon 12-83.
1365

Siremlékeket
s kriptákat a legjutá-
nyosabban vállalok:
Eidam Richard, Ku-
ruc u. 28. 1373

Kitűnő
házi koszt kibordásra,
haza küldve is kapha-
tó. Pálma eladó. —
Domb u. 14. 1378

Oktatás

Német
nyelvtanítás, fordítás,
levelezés, okleveles szü-
letett német tanerővel.
Piac utca 34. III. 12.
lift. 72

Gimnázistákat
érettségig, különböze-
tűre is előkészíték. Le-
ányom zongorára ta-
nit. — Papp Gusztáv,
Eötvös 48. 1383

Vegyés

Drótszűrő
fox- vagy skót-terrier
him kutyát keresek.
párosításhoz. Domo-
kos Lajos utca 6. sz.
1369

Kereslet

80—100 n. önyl
építkezésre alkalmas
házhelyet keresek a vá-
ros belterületén. Aján-
latokat ár megjelölésé-
vel e lap kiadóhivata-
lában meg tudhatók cím-
re kérék. 1329

Élelmiszer, ital

Lenese
nagy szemű felvidéki ter-
melőnél kapható —
kg-ként 60 fillér. Domo-
kos Lajos u. 6. sz. Vén-
kert. 689

Társ

Társat
keresek megélhetést
nyújtó csemegeüzlet-
hez, 300 pengővel. Cim
a kiadóban. 1371

Kiadó lakás

Egy szoba,
konyha, spájz, fűkamara
azonnalra kiadó. —
Szepességi u. 14. 906

Uteai
egy szoba, előszoba,
konyha, spájz novem-
ber 1-re kis családnak
kiadó: Perces 11. sz.
1159

Szoba,
konyha, előszoba ki-
adó: Lorántffy u. 24.
1220

Szép
szoba, konyha, spájz
kiadó. Külsővásártér
18. szám. Biró. 1352

Egy
nagy görög és egy nd-
vari kis szoba kiadó.
Szondi u. 17. 1355

Pince
szoba, konyha kiadó:
Erzsébet u. 23. 1364

Egy
utcai szoba, konyha,
mellékhelyiséggel. —
november 1-re kiadó:
Honvéd utca 9-h. sz.
1379

Gazdálkodóknak
kiválóan alkalmas lak-
ás. 1 szoba, 2 konyha,
istálló, kocsiszin, ki-
sebb szőlőfölddel vagy
anélkül, azonnalra ki-
adó. Értekezni: József
kir. herceg u. 24., fű-
szerüzletben. 1409

Egy szoba,
konyha, spájz elsején
kiadó: Szappanos utca
17. szám. 1414

Kiadó lakás

Két szoba,
konyha október else-
jére kiadó: Miklós u.
18. szám. 1387

Gyümölcsös

konyhakert 2 szoba
mellékhelyiséggel kiadó
István-ut 45. Értekezés
Hunyadi u. 23. 1075

Két szobás
udvari lakás, Verbőci
utca, november 1-re
kiadó. — Kiss Ernő,
Batthyány u. 26. 1405

Kiadó
utcai, két szobás, kom-
fortos, uri lakás, le-
szállított, bérért: Te-
leki utca 13. 1390

Kiadó lakás

három szobás
Kiadó
egy három szobás ud-
vari lakás: Széchenyi
utca 41. 1357

Kiadó lakás

nagyobb
Kiadó
november 1-től Csapó
utca 36. szám alatt egy
négy szobás utcai lakás
mellékhelyiségekkel. —
Ertekezni ugyanott a
házmesternél. 989 VV

Ötszobás
modern emeleti utcai
lakás november 1-ére.
Ugyanott két utcai szo-
ba irodának vagy orvo-
si rendelőknek azonnal
kiadó. Szent Anna 9.
373

Kossuth u. 11.
szám alatt 5 szobás hal-
los lakás teljes kom-
forttal november 1-re
jutányosan kiadó. 1196

Butorozott szoba

ÖTVEN PENGŐS
OLCSÓ SZOBÁK BE-
RELHETŐK AZ ARANY
BIKA SZÁLLODÁBAN.

Különbejárati
utcai butorozott szoba
kiadó. Csokonai u. 13.
1354

Különbejárati
udvari butorozott szo-
ba azonnal kiadó. —
Miklós utca 26. 1361

Csinosan
butorozott szoba, tel-
jes ellátással kiadó.
Breuer, Dégenfeld tér
3. szám. 1382

Külön bejárati
butorozott szoba azon-
nal kiadó. Eötvös 43.
997

Különbejárati,
utcai butorozott szoba
egy-két személynek ki-
adó: Eötvös 48-b. 1393

Utcai
butorozott kis szoba
kiadó. Bérésényi u. 17.
1194

Utcai
butorozott szoba elő-
szobával, kapu alatti
bejárattal kiadó: Bur-
gundia 4. 1398

Különbejárati
utcai butorozott szoba,
2 személyre is, kiadó.
Szappanos 29. 1388

Különbejárati,
jól butorozott, világos
szoba kiadó: Széchenyi
utca 15., emelet. 1412

Különbejárati

utcai butorozott szoba
egy-két személynek ki-
adó: Csokonai 10. 1401

Butorozott
szoba, két személyes,
azonnal kiadó. Csapó
52. sz., keresztépület.
1407

Lakást keres

Központban,
vagy közel, állami
tisztviselő szeptember
15-re külön bejárati,
butorozatlan szobát
keres. Ajánlatokat
kér: titkári hivatal,
Miklós utca 23. 1589

Üzlet, műhely,

raktárhelyiség
Üzlethehelyiség
volt fűszerüzlet, Csapó-
utca 39. kiadó. Értekez-
ni a házmesternél. 1178

Üzlethehelyiség
piacnál, Csapó u. 41.
kiadó. Értekezhetni:
Szent Anna 7. 1402

Atadó üzlet,

vendéglő
Jóforgalmu
éjjeli üzlet eladó eset-
leg bérbeadó. Bővebbet
Nagyné Karcag, Fecs-
ke-utca. 961

Koresma
jó forgalmu jogfolyto-
nossággal és lakással
1933 február 1-től ki-
adó. Böszörményi ut
81. 1145

Gazdasági

termények
Rozs
eladó, vetni is alkalm-
mas. Domokos Lajos u.
6. sz. Vénkert. 689

Eper palánta,
nemesített, nagyszem-
ű, hollandiai, olcsón
eladó. Vilmos eszár
körút 12. (Régi erdő-
sor.) 1358

Gazdasági eszközök

Egy
16 után való stráfsze-
ker eladó: Gerébi te-
lep, Fülöp u. 21. 1366

Ingóság eladás

Jókarban
levő férfi ruhák, felöl-
tök olcsón eladók. Csa-
pó 41. sz. üzletben.
1072

Másológép,
számológép, akkumu-
látor-edények, 4 méter
hosszu üzleti állvány
és egy 2 méteres fes-
tett asztal eladó. Csa-
pó utca 10. sz. Az ud-
varban. 1219

Építkezéshez
is alkalmas terméskő
eladó. Cim: Szilágyi,
fűszerüzlet, Széchenyi
és István ut sarok.
1102

Ötezer

vályog eladó: István
utca 42. 1362

Tégla,

vasajtó, gázvasaló, lét-
ra, hálószoba eladó:
Burgundia 15. 1393

Modern
ebédlő, háló, csillárok,
kályha, — kisebb-na-
gyobb asztal, egy álló
lámpa eladók. 1412

Ingóságvétel

Aktatáskát
keresek megvételre. Ci-
mot a kiadóba kérem
leadni „Aktatáska” jel-
legére. 989

Kisebb
szatócüzlet berende-
zést veszek: merleget
szulokkal: Erzsébet u.
10. sz., Bihari. 1372

Eladó ház

Árpádtéri
28. számú ház eladó. —
Ertekezni ugyanott.
975-IX-22

Terménypiacon
lévő több lakásos nagy-
telkű ház haterzenyole-
száz pengőért eladó. —
Nyugati utca 40. 985

Részletre
eladó egy szoba-kony-
hás, adoménus ház. —
Hatvan pengővel fize-
endő havonként. Bi-
hari u. 4. Vágóhíd mö-
gött. 1159

Ház,
Péterfia részen, mo-
dern nagy udvarral
eladó: Eötvös u. 25. sz.
1374

Rakovszky utca
1. számú ház eladó. —
1359

Ház,
Nvil utca 59., konfor-
ts lakással eladó vagy
kiadó. 1410

Eladó föld

Tíz hold
fekete föld eladó, kö-
ves ut mentén. Cim a
kiadóban. 1384

440 öl
telek, szőlőterméssel
eladó: Hatvan utcai
kert, Diófa u. 20. 1400

Földbérlet

Öndódon,
köves utnál, 18 hold
tanyátlan föld kiadó.
Erőss Lajos u. 12. sz.
1090

Biharban
1299 holdas fekete föld
kastéllal, októberről
bérbeadó. Megbízott:
Máté ingatlan iroda,
Blahána 14. (Rendő-
palota mellett.) 1368

Felüls szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó Rt. kiadása.